

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 201

Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen
Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve
İçişleri Komisyonu ile Anayasa Komisyonu
Raporları
(1/564)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/564 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	5
- Madde Gerekçeleri	6
• İçişleri Komisyonu Raporu	9
• Muhalefet Şerhi	14
• Alt Komisyon Raporu	15
• Muhalefet Şerhleri	17
• Alt Komisyon Metni	21
• Alt Komisyon Metnine Ekli Listeler	29
• Anayasa Komisyonu Raporu	30
• Muhalefet Şerhleri	36
• Tasarı Metni	44
• Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	51
• Tasarı Metnine Ekli Liste	58
• Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	59

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

30/1/2012

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-311/543

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/10/2011 tarihinde kararlaştırılan "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/564)	
ESAS	Anayasa Komisyonu
TALİ	Dışişleri Komisyonu İçişleri Komisyonu Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

1960'lı yıllarda ülkemizden yurt dışına yönelik geçici süreli ve istihdam arayışı temelli olarak başlayan emek göçü değişik evrelerden geçerek günümüzde sayıları beş milyondan fazla vatandaşımızın farklı ülkelerde yeni yaşam alanları edinmeleri ve kalıcı olarak başka ülkelerde ikametleri ile sonuçlanmıştır. Vatandaşların yurt dışı iş piyasalarında istihdam edilmeleri ve başka ülkelerde 50 yılı bulan ikametlerinin hukuki ve siyasi niteliği dikkate alınarak Türk mevzuatında yeni düzenlemeler yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede; yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile siyasi ve hukuki ilişkilerinin sağlıklı ve düzenli yürütülmesini temin etmek üzere bu Tasarı hazırlanmıştır. Bu Tasarı ile vatandaşlarımızın Türkiye'deki seçimlere ilişkin oy kullanmasını kolaylaştırmaya yönelik siyasal katılma haklarının kullanılmasına ile vatandaşlık hukukundan kaynaklanan sorunlarının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Bilindiği üzere, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının ikinci kısmının dördüncü bölümünde seçme ve seçilme hakkı temel siyasi hak ve ödevler arasında sayılmış ve Anayasasının 67 nci maddesinde "Yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler." hükmü düzenlenmiştir. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın güvenli ve özgürce oy kullanabilmelerini temin etmek üzere 13/3/2008 tarihli ve 5749 sayılı Kanunla 298 sayılı Kanunda değişiklikler yapılmıştır. Bu Kanun değişikliği ile yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza sandıkta oy kullanma, elektronik oylama ve gümrük kapılarında oy kullanma imkânları sağlanmıştır. 298 sayılı Kanunda yapılmış olan değişikliklere rağmen, uygulamadaki çeşitli teknik ve idari yetersizlikler nedeniyle yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın oy hakkını kullanabilmeleri gümrük kapılarında oy verme yöntemi ile sınırlı olarak sağlanabilmiştir. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın salt gümrük kapılarında oy ile sınırlı kalarak seçme haklarını kullanabilmeleri, ilgililere ekonomik açıdan maliyet yüklemekte ve oy hakkını kullanabilmek için uzun, yorucu seyahat zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir. Mevcut oy kullanma yönteminin belirtilen özellikleri vatandaşların seçimlere katılımını olumsuz etkilemektedir. Gümrük kapılarında oy verme yönteminin kullanıldığı 12/6/2011 tarihli milletvekili genel seçimlerinde 2.568.979 adet yurt dışı seçmenden sadece 129.283'ü oy kullanmıştır. Mevcut istatistiki veriler, yurt dışında yaşayan ve seçmen olma niteliğine haiz vatandaşlarımızın seçime katılma oranının %5'te kaldığını ortaya koymuştur. Bu bağlamda, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ülkemizde yapılan seçimlere katılım oranlarını artırmak ve uygulamadaki teknik ve idari yetersizlikleri aşmak amacıyla 298 sayılı Kanunda yeni değişiklikler yapılmaktadır.

Öte yandan, yurt dışına göçler neticesinde ortaya çıkan vatandaşlık merkezli sorunların yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızı olumsuz etkilememesi amacı doğrultusunda, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ikamet ve nüfus kayıt sistemi içerisinde konumları ile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının geliştirilmesi amacıyla 5901 sayılı Kanun ile 5904 sayılı Kanunda değişiklikler yapılmaktadır. Doğumla Türk vatandaşı olup çıkma izni almak suretiyle vatandaşlıktan çıkan kişiler lehine bir kısım haklar tanınmakta ve bu statüde bulunan kişilerin kayıt ve bilgilerinin resmi olarak tutulduğu Mavi Kartlılar Kütüğü tesis edilmektedir.

Bununla birlikte, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızla ilgili çalışmalar yapılması, sorunlarına çözüm üretilmesi, soydaş ve akraba topluluklar ile sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi, ülkemizde eğitim görmesi uygun görülen yabancı öğrencilerle ilgili hususlarda esasları belirleyerek, ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonun sağlanması amacıyla, 5978 sayılı Kanun ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı kurulmuştur. Başkanlık, kısa süre içinde kurumsallaşmasını ve teşkilatlanmasını başarılı bir şekilde gerçekleştirmiş, yurt içinde ve yurt dışında görev alanı ile ilgili önemli çalışmalara imza atmıştır. Kuruluş faaliyetleri sürecinde edinilen bilgi ve tecrübeler sonucu ortaya çıkan ve daha aktif ve etkin görev imkânı sağlayacağı mülhazası ile 5978 sayılı Kanunda bazı değişiklikler yapılmaktadır.

Yabancı öğrencilere verilen bursların Türkiye bursları olarak yeniden yapılandırılması çerçevesinde yapılan hazırlık çalışmalarında Başkanlığa resmi yollarla 120 civarında üniversiteden, 30 civarında bakanlıktan ve kamu kurumundan ve 60 kadar dış misyon temsilciliğinden gelen görüşlerde, yabancı öğrenci ifadesinin bugünün şartlarına uygun şekilde uluslararası terminolojide ortak şekilde kullanılmakta olan uluslararası öğrenci şekline dönüştürülmesi yönünde öneriler yer almaktadır. Ayrıca, halen ülkemizde öğrenim görmekte olan yabancı öğrenci temsilcilerinden, yabancı tanımı ile adeta yeniden yabancılaştırıldıkları ve soyutlandıkları gibi algılara sebebiyet verdiği yönünde şikayetler alınmaktadır. Bu görüşlerin de dikkate alınması suretiyle yabancı öğrenci ifadesini uluslararası öğrenci ifadesine dönüştürmekle, hem günümüz dünyasında yaygın olarak kullanılan uluslararası terimin yerleşmesine hem de yabancı kelimesinin psiko-sosyal soğuk ve dışlayıcı etkisini ortadan kaldırarak ülkemize gelen öğrencilerin öğrenim görmekte oldukları okullara ve ülkemize dair aidiyet duygularının pekişmesine zemin hazırlaması amaçlanmaktadır.

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının ifa ettiği görevler arasında yer alan bilgi işlem ve destek hizmetlerinin, Başkanlığın elektronik ortamda gerçekleştirmeyi planladığı işler ile geniş bir coğrafyada yürüteceği faaliyetler dikkate alındığında, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı bünyesinde yürütülmesi gereği ortaya çıkmıştır. Bu nedenle Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ihdas edilmesi hedeflenmektedir.

Başkanlığın gerek yurt dışı vatandaşlar gerek soydaş ve akraba topluluklara yönelik faaliyetlerinin temel çıkış noktası, bu kişi ve toplulukların Türkiye ile olan bağlarını güçlendirmek ve ilişkileri sürekli kılmaktır. Bu noktadan hareketle acil hastalık veya olağanüstü durumlarda tahliye gibi kişi ve toplulukların zor günlerinde yanlarında bulunmak büyük bir ülke olmanın gereği olduğu gibi, aynı zamanda bu amacı gerçekleştirmek için önemli bir araçtır. Bu amaçla Başkanlığın bu tür durumlara yönelik maddi destekte bulunabilmesine imkân verilmesi amaç edinilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 298 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde Yüksek Seçim Kurulunun görev ve yetkileri sayılmaktadır. Madde ile, Yüksek Seçim Kuruluna yurt dışı seçmenler ile ilgili olarak kurulan Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna seçim takvimi süresince Dışişleri Bakanlığından en az daire başkanı statüsünde bir kamu görevlisini görevlendirme imkânı tanınmaktadır.

Madde 2- Madde ile, Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun görev ve yetkileri özel ve ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Mevcut düzenlemenin yurt dışında oy kullanma usul ve yöntemlerinin farklılık arz eden niteliğini dikkate almakta ve buna bağlı olarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna diğer ilçe seçim kurullarından farklı nitelikte yeni görev ve yetkiler verilmektedir.

Madde 3- Madde ile, yurt dışı seçmenler listelerinin bu seçmenlerin ikamet ettikleri ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti dış temsilciliklerinin görev ve yetki çevreleri esas alınarak oluşturulması esası benimsenmektedir.

Madde 4- 298 sayılı Kanunun genel ilkelerine göre, oy verme sırasında kullanılacak sandık alanı sandık kurulunun görev yaptığı yer merkez olmak üzere 100 metre yarıçaplı bir alan üzerinden belirlenmiştir. Madde ile, 298 sayılı Kanunun oy verme işlemleri için belirlemiş olduğu 100 metre yarıçaplı alan zorunluluğunun yurt dışında oy kullanma sürecinde de sürdürülmesi halinde, böyle bir alan sağlamanın her zaman mümkün olmayabileceği dikkate alınarak yurt dışında belirlenen mahallerde ve gümrüklerde sandık kurulu başkanına uzaklık ve mesafe belirlenmesi bakımından takdir yetkisi tanınmaktadır.

Madde 5- Madde ile, yurt dışı seçmenlerin oy kullanma yöntemlerinin ülke temelinde ve ülkenin şartları gözetilerek farklılaştırılabilmesi ile birden fazla oy kullanma yönteminin eşzamanlı olarak kullanılabilmesine imkân tanınmaktadır. Sandıkta, gümrük kapılarında veya elektronik oylama yöntemlerinden hangisinin kullanılacağına belirlenmesinde yurt dışı seçmenin oy kullanacağı ülkenin idari uygulamaları, kamu düzeni ve güvenlik şartları ile siyasal katılımı genişletecek somut şartlar Dışişleri Bakanlığı tarafından bir bütünlük içerisinde değerlendirilecektir. Dışişleri Bakanlığının yabancı ülke idari uygulamaları, kamu düzeni ve güvenlik şartları ile siyasal katılımın genişletilmesine ilişkin somut verileri içeren görüşleri doğrultusunda Yüksek Seçim Kurulu oy kullanma yöntem ve usulüne karar verecektir. Aynı zamanda, seçimlerin sağlıklı ve güvenli olarak yapılabilmesi için Dışişleri Bakanlığının bilişim altyapısından faydalanılması esası getirilmektedir.

Madde 6- Madde ile, yurt dışı seçmenlerin siyasal katılımının artırılması bakımından 298 sayılı Kanunun 94/C maddesinde bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Bu bağlamda, yurt dışı seçmenlerin sandıkta oy vermesinin kolaylaştırılması, kullanılan oyların güvenli saklanması ve sayılmasına ilişkin usul, yöntem ve ölçüler yeniden şekillendirilmektedir. Ayrıca, yurt dışı seçmenlerin oy verme gün ve saatleri, sandık kurulları ve saklama komisyonlarının üyeleri ve oluşumu, siyasal katılımın önünü açmaya ve seçimlerin güvenliğini tesis etmeye yönelik olarak ayrıntılı şekilde düzenlenmektedir.

Madde 7- Madde ile, yurt dışı seçmenlerin gümrük kapılarında oy kullanması sırasında ortaya çıkan çeşitli sorunlar dikkate alınarak 298 sayılı Kanunun 94/E maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Buna göre, yurt dışı seçmenlerin gümrükte oy kullanma hakkını ve süresini yurda giriş ve çıkışlarıyla sınırlandıran eski düzenleme terkedilmekte ve 298 sayılı Kanunun 94/E maddesinin birinci fıkrasında yer alan yurda giriş ve çıkışlarında ibaresi yürürlükten kaldırılmaktadır. Öte yandan, yurt dışı seçmenlerin hem pasaport hem de Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösteren nüfus hüviyet cüzdanı ile oy verebilmesini sağlayan bir düzenleme getirilmektedir. Böylelikle, gümrük kapılarına oy vermek için gelen yurt dışı seçmenlerin kimliğinin belirlenmesi bakımından pasaportunun yanında bulundurulmasını zorunlu tutan eski düzenlemeden vazgeçilmektedir. Bu düzenlemeye paralel olarak, 298 sayılı Kanunun 94/E maddesinin sekizinci fıkrasında değişiklik yapılmakta ve böylece seçmenin pasaportu üzerine "oyunu kullanmıştır" ibaresinin şerh edilmesini zorunlu tutan bu hüküm yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 8- Madde ile, 210 sayılı Kanuna göre Mavi Kart değerli kağıtlardan sayılmaktadır.

Madde 9- Madde ile, 5490 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde Mavi Kart sahibi kişiler ile ilgili hukuki belirlilik sağlamaya yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Madde 10- Madde ile, Mavi Kart ve Mavi Kartlılar Kütüğü 5490 sayılı Kanunda açıkça tanımlanmaktadır.

Madde 11- Madde ile, 5490 sayılı Kanuna 8/A maddesi eklenerek doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarının, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından elektronik ortamda tutulan Mavi Kartlılar Kütüğüne kaydına dair esaslar ve yöntemler belirlenmektedir.

Madde 12- Çoğunluğunu 21 Avrupa ülkesinin oluşturduğu yaklaşık 155 farklı ülkede toplam 3.734.000 vatandaşıımız bulunmaktadır. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza sağlıklı ve etkin şekilde kamu hizmeti sunulabilmesi için bu kişilerin yerleşim yeri adresi kayıtlarının eksiksiz ve güncel şekilde tutulması önemli bir işleve sahiptir. 5490 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası ile yurt dışında olan Türk vatandaşlarının adres kayıtlarının yaşadıkları ülkenin ve şehrin adı itibarıyla tutulması kuralı vatandaşlarımıza ulaşılabilmesi bakımından yeterli olamamıştır. Mevcut düzenlemedeki ülke ve

şehir adı itibarıyla kayıt tutulması sistemi vatandaşlarımızın adreslerinin tam olarak bilinmesine engel teşkil etmektedir. Bu nedenle, 5490 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmakta ve yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın yurt içinde yaşayan vatandaşlarımız gibi açık adres esasına göre kayıt altına alınması yöntemi benimsenmektedir.

Madde 13- Madde ile, 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesi yeniden düzenlenmektedir. Düzenleme ile, çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığından çıkmış kişiler ve altsoylarının Türkiye'deki haklarının korunması, ülkeleri ile irtibatlarının ve duygusal bağlarının güçlendirilmesini temin etmek üzere Mavi Kart sahibi kişilere kimlik numarası verilmesi ve bu kişiler için bir kütük oluşturulması esası getirilmektedir. Ayrıca, Mavi Kart sahibi kişilerin kamu hizmetlerine girme, sosyal güvenlik hakkı gibi çeşitli konulardaki hakları özel olarak yasal güvenceye kavuşturulmaktadır.

Madde 14- Madde ile, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bünyesinde yeni ihdas edilmesi düşünülen daire başkanlığı nedeniyle, Başkanlık hizmet birimleri yeniden düzenlenmekte ve Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığının adı Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığı şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 15- Madde ile, Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığının isminde yapılan değişikliğe paralel olarak düzenleme yapılmakta ve Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulunun adı Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 16- Madde ile, İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı ayrı bir birim olarak düzenlenmekte ve görev ve yetkileri sayılmaktadır.

Madde 17- Madde ile, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ayrı bir birim olarak düzenlenmekte ve görev ve yetkileri sayılmaktadır.

Madde 18- Madde ile, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının sürekli kurullarından olan Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulunun adı Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 19- Madde ile, Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulunun adında yapılan değişikliğe paralel olarak düzenleme yapılmaktadır.

Madde 20- Madde ile, Başkanlığın, görev alanı içerisinde bulunan kişilere ihtiyaç duydukları danışmanlık, hukuk, eğitim ve ulaşım desteği gibi konularda her türlü yardımda bulunabilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 21- Madde ile, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı için kadro ihdası öngörülmektedir.

Geçici Madde 1- 5490 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde yapılan değişikliklerle yurt dışı adres bilgilerinin sadece ülke ve şehir olarak değil açık olarak tutulması öngörülmektedir. Madde ile, 2017 yılına kadar milletvekili genel seçimi, cumhurbaşkanlığı seçimi ve halkoylamalarında 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 35 inci maddesindeki hükümlerle sınırlı kalınmaksızın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak veya mevcut bilgilerle Yurt Dışı Seçmen Kütüğü oluşturulmasına imkân tanınmaktadır.

Geçici Madde 2- Madde ile, mevzuatta Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığına yapılan atıfların Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığına, Yabancı Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna yapılan atıfların ise Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna yapılmış sayılması öngörülmektedir.

Madde 22- Yürürlük maddesidir.

Madde 23- Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

15/2/2012

Esas No: 1/564

Karar No: 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca, 30/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, 1/564 esas numaralı "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Başkanlıkça 2/2/2012 tarihinde esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna, tali komisyon olarak da Plan ve Bütçe; Dışişleri; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz, 9/2/2012 tarihli 6'ncı toplantısında Gümrük ve Ticaret, İçişleri, Maliye ve Adalet bakanlıkları, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Tasarı ile yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ülkemizde yapılan seçimlere katılım oranlarını artırmak ve uygulamadaki teknik ve idari yetersizlikleri aşmak amacıyla 298 sayılı Kanunda değişiklikler yapılması, doğumla Türk vatandaşı olup çıkma izni almak suretiyle vatandaşlıktan çıkan kişiler lehine bir kısım haklar tanınması ve bu statüde bulunan kişilerin resmi olarak tutulduğu Mavi Kartlılar kütüğü tesis edilmesi, 5978 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak yabancı öğrenci ifadesinin uluslararası öğrenci ifadesine dönüştürülmesi, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığında İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı; İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı ile Destek Hizmetleri Daire Başkanlığına dönüştürülmesi amaçlanmaktadır.

Tasarının görüşmelerine geçilmeden önce, Komisyonumuzun tali komisyon olması nedeniyle İktüzüğün 23 üncü maddesine göre, Tasarının tümü üzerindeki Komisyon görüşlerinin esas komisyona aktarılması oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Tasarının geneli hakkında Hükümet temsilcisi tarafından yapılan açıklamalarda;

- Tasarının üç temel alanda düzenlemeler içerdiği, bu alanlardan ikisinin yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarıyla ilgili olduğu; var olan durumda yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sadece gümrük kapılarında oy verebildiği, Tasarıyla bu kişilerin buldukları yerde oy vermelerinin önünün açıldığı; bu çerçevede Tasarının Adalet Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığının ortaklaşa çalışması ile hazırlandığı,

- Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu yapılanmasının daha önceden var olduğu, Tasarıya eklenen bir hüküm ile Yüksek Seçim Kuruluyla Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu arasında eşgüdümü sağlamak için Dışişleri Bakanlığından bir daire başkanı atanacağı; Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun mevcut görev alanının genişletildiği; bu bağlamda Konsolosluk görev bölgeleri esasına göre oy verme esasının getirildiği; sandık kurulu başkanının sandık alanıyla ilgili yetkilerinin artırıldığı, yurt dışındaki vatandaşlarımızın, Yüksek Seçim Kurulunun vereceği karara göre, buldukları yerde mektupla, elektronik yolla veya gümrüklerde oy verme olanağına kavuşacağını,

- Tasarıyla, oy sandıklarının ebatları ve bir sandıkta kullanılacak oy sayısı ile ilgili olarak esneklik getirildiği;

- Var olan uygulamada vatandaşların sadece Türkiye'ye girişte veya Türkiye'den çıkışta oy kullanabildiği; getirilen düzenleme ile vatandaşların giriş ya da çıkış yapmaksızın gümrük alanında oy kullanabilecekleri; vatandaşlara, pasaportun yanı sıra nüfus cüzdanı ile de oy kullanma olanağı tanınacağı,

- Tasarının öngördüğü düzene göre oy verme işleminin yedi gün yirmi dört saat esasına göre yapılacağı, bu uygulamayla özellikle Almanya gibi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının yoğun olarak yerleşik bulunduğu ülkelerde oy kullanma işlemlerinde yaşanacak olası yığılmaların önleneceği,

- Mevcut uygulamada, oy kullanmanın sadece dış temsilciliklerde gerçekleştirilebildiği; Tasarıyla birlikte ilgili ülkeden gerekli izinler alınarak ve güvenlik sağlanarak dış temsilciliklerin dışındaki yerlerde de oy kullanma işleminin gerçekleştirilebileceği,

- Mavi Kart ile ilgili düzenlemeler bağlamında,

Almanya, Avusturya ve Danimarka'nın çifte vatandaşlığı kabul etmediği, bu ülkelerdeki vatandaşlarımızın Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkıp yaşadıkları ülke vatandaşlığına geçtikleri;

Bu durumdaki kişilerin Türkiye'deki bazı hakları kullanmalarına olanak sağlamak amacıyla 1996 yılından beri yürütülen "Mavi Kart" uygulamasında pratikte bazı sorunlarla karşılaşıldığı, Tasarıyla Mavi Kart uygulamasının işler hâle getirilmeye çalışıldığı, mavi kartı alma hakkına sahip 700 bin kişi olduğu, bu kişilerin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlık numaraları bulunmadığından nüfus kayıtlarının kapatıldığı ve bu kayıtlarda gerçekleştirilmesi gerekli güncellemelerin izlenemediği, bu durumun sorunlara neden olduğu;

Tasarıda söz konusu sorunların çözümüne dönük olarak "Mavi Kartlılar Kütüğü" oluşturulduğu ve bu kapsamda, Mavi Kart sahiplerine, elektronik ortamda, vatandaşlık numarasına benzer bir numara verileceği, yurt dışındaki Mavi Kartlı vatandaşların alt soyları için de bu uygulamadan yararlanma olanağı sağlanacağı, böylelikle Mavi Kart sahibi kişilerin çocuklarına ilişkin nüfus hareketlerinin de izlenebileceği,

Tasarıyla Mavi Kart sahibi kişilerin bilgi birikimlerini Türkiye'ye yansıtılabilmelerine zemin hazırlayacak bir düzenleme olarak, bu kişilerin sözleşmeli olarak kamu birimlerinde çalışma hakkının tanındığı,

- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının teşkilat yapısı ile ilgili olarak bazı daire başkanlıklarının isimlerinde değişiklik yapma gereksiniminin bu Tasarı ile karşılandığı,

ifade edilmiştir.

Komisyon üyelerimizce belirtilen görüşlerde;

- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın oy kullanmada büyük sıkıntılar yaşadıkları, bu Tasarının yasalaşmasıyla birlikte bu sıkıntıların büyük ölçüde giderileceği,

- Mavi Kartın, çifte vatandaşlığı kabul etmeyen ülkelerde yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye'de sıkıntı yaşamalarının önüne geçilmesi için uygulanan bir ara geçiş formülü olduğu, bütün ülkelerde çifte vatandaşlığın doğal bir hak olarak kabul edilmesine kadar mavi kart formülünün uygulamasına devam etmenin yerinde olduğu; Mavi Kartlı kişilerin bilgi ve becerilerinden yararlanma yönünde olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarında işçi, geçici veya sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına olanak sağlanmasının olumlu bir düzenleme olduğu,

- Yurt dışında seçime katılma oranının çok düşük olduğu, getirilen yeni düzenlemelerin ve yapılan çalışmaların bu çerçevede katılımı artırma hedefi doğrultusunda olumlu gelişmeler olduğu,

- Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı mevzuatında "yabancı öğrenci" ifadesi yerine "uluslararası öğrenci" kavramının getirilmesinin yerinde bir karar olduğu

ifade edilmiştir.

Hükümet temsilcisine, Komisyon üyeleri tarafından,

- Hangi ülkelerde nasıl oy kullanılabilceği, bu ülkelerde güvenlik önlemlerinin nasıl alınacağı,

- Mavi Kart Kütüğünün hangi kurum tarafından tutulacağı, Mavi Kart sahiplerinin oy hakkından yararlanıp yararlanamayacağı,

- Yüksek Seçim Kurulu kararıyla, Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunda, Dışişleri Bakanlığında görevlendirilecek kişinin en az daire başkanı seviyesinde olmasının gerekçesi,

- Yurt dışında seçim işlemlerini yürütmek üzere Yüksek Seçim Kurulu bünyesinde kurulan "Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu" ifadesindeki "ilçe" ibaresinin yerinde olup olmadığı,

- Almanya Federal Cumhuriyeti'nin Mavi Kartlıların vatandaşlık statüsünü sıkıntıya sokması durumunda ne yapılacağı,

- Yurt dışında yapılacak seçimlerde Yüksek Seçim Kurulunun gözetim ve denetim yetkisinin nasıl kullanılacağı,

- Tasarının neden Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının hazırladığı yönünde sorular yöneltilmiştir.

Komisyon üyesi milletvekillerinin Hükümet temsilcisine yönelttikleri sorulara yanıt olarak Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı,

- Yurtdışında oy kullanmanın sandık koymak suretiyle yapılacağını, ancak, Yüksek Seçim Kurulunun kararına bağlı olarak, elektronik sistemde oy kullanılabilmesine ilişkin bir düzenlemenin de Tasarıya eklendiğini,

- Dünyanın 155 ülkesinde, 2,5 milyon seçmenin buldukları yerde oy kullanmasına olanak sağlandığını,

- Mavi Kart'ın vatandaşlarımızın Türkiye'deki haklarının korunması yönünde bir düzenleme olduğunu, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde elektronik ortamda Mavi Kartlılar Kütüğü oluşturulduğunu, bunlara vatandaşlık numarası verildiğini, bu vatandaşlık numarasıyla tüm işlemlerini yapabileceğini ve bu şekilde yabancılık ve dışlanmışlık psikolojisinin ortadan kaldırılacağını,

- Mavi kartlıların oy kullanamayacağını, seçme ve seçilme haklarının olmadığını, askerlik yapma yükümlülüklerinin bulunmadığını, muafin araç veya ev eşyası ithal etme haklarının olmadığını,

- Almanya'nın, Mavi Kartlıların vatandaşlığı noktasında sorun yaratmaması ile ilgili olarak çalışmalar yürütüldüğünü,

- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının eşgüdüm görevinin tamamen Tasarıyla ilgili olduğunu, bu görevin Tasarının farklı kurumların görev alanına girmesinden kaynaklandığını

belirtmiştir.

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı Seçmen Kütüğü Genel Müdür Vekili, görev alanı ile ilgili sorulara yanıt olarak,

- Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunda, Dışişleri Bakanlığında görevlendirilecek kişinin en az daire başkanı seviyesinde olmasının, Dışişleri Bakanlığının talebi ile ilgili olduğunu; bu yönde bir belirlemeye gitmenin bir diğer gerekçesinin, Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunda görev yapacak kişinin yetkinliği ile ilgili olduğunu,

- Tasarının 2'nci maddesindeki "Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu" ifadesinde geçen "ilçe" ibaresinin; 298 sayılı Kanuna 5749 sayılı Kanunla eklendiğini, bu bağlamda 298 sayılı Kanunda kavram bütünlüğünü sağlamak amacıyla bu ibarenin aynen korunduğunu, bu Tasarıyla bu kurulun görev ve yetkilerinin belirlenmiş olduğunu, çalışma yöntemi bağlamında kurulun bir ilçe seçim kurulu gibi değerlendirildiğini, ifade etmiştir.

Komisyon üyelerince yapılan eleştirilerde,

- Tasarının Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanması ve sunumun da Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı tarafından yapılması gerektiği,

- Dışişleri ve Adalet bakanlıkları ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü temsilcilerinin tasarısı üzerinde sunum yapmamasının bir eksiklik olarak görüldüğü,

- Mavi Kart sahiplerinin sosyal güvenlik hizmetlerinden yararlanamadığı; bu konuyla ilgili bir çalışma yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı, Hükümet temsilcisi niteliğiyle yaptığı tamamlayıcı açıklamalarda;

- Mavi kartlıların sosyal güvenlik hakları ile ilgili olarak dış ülkelerle ikili sosyal güvenlik anlaşmalarının yapıldığını, aynı zamanda hazırlanan İntibak Kanun Tasarısında da bu konuyla ilgili hükümler bulunduğunu, Mavi Kartlıların borçlanma yoluyla emeklilik hakkından yararlanabilmeleri doğrultusunda bir düzenlemenin İntibak Yasa Tasarısına ekleneceğini belirtmiştir.

Komisyonumuz, tali komisyon sıfatıyla, Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler kapsamında, Tasarının bir maddesinde değişiklik yapılabileceği noktasında görüş oluşturmuş; bu görüşün "öneri" niteliğinde olacak biçimde -ayrıca "madde metni" düzenlenmeksizin- esas komisyon olan Anayasa Komisyonuna sunulmak üzere rapora derç edilmesine karar vermiştir.

Bu çerçevede, Tasarının 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında geçen "bir başkan, bir memur üye" ibaresinin "bir başkan, iki memur üye" olarak değiştirilmesi önerisi kabul görmüştür.

Raporumuz, Tasarıya yönelik genel uygunluk görüşü ile birlikte, kabul edilen önerinin esas komisyon olan Anayasa Komisyonunda dikkate alınması amacıyla, Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Muammer Güler</i>	<i>Fezullah Kıyıklık</i>	<i>Hüseyin Bürge</i>
Mardin	İstanbul	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
<i>Gülay Samancı</i>	<i>Namık Havutça</i>	<i>Cuma İçten</i>
Konya	Balıkesir	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
<i>Sermin Balık</i>	<i>Enver Erdem</i>	<i>Muharrem Işık</i>
Elazığ	Elazığ	Erzincan
	(İmzada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	(Bazı maddelere muhalifim)

Üye <i>Ali Serindağ</i> Gaziantep (Bazı maddelere muhalifim)	Üye <i>Celal Dinçer</i> İstanbul (Bazı maddelere muhalifim)	Üye <i>İlhan İşbilen</i> İzmir
Üye <i>Mehmet Siyam Kesimoğlu</i> Kırklareli (Bazı maddelere muhalifim)	Üye <i>Muzaffer Aslan</i> Kırşehir	Üye <i>Mustafa Akış</i> Konya
Üye <i>Mehmet Erdoğan</i> Muğla (Muhalefet şerhim var)	Üye <i>Alpaslan Kavaklıoğlu</i> Niğde	Üye <i>Hasan Hüseyin Türkoğlu</i> Osmaniye (Muhalefet şerhim vardır)
Üye <i>Mehmet Ersoy</i> Sinop	Üye <i>Ali Turan</i> Sivas Üye <i>Özcan Ulupınar</i> Zonguldak	Üye <i>Mehmet Emin Dindar</i> Şırnak

MUHALEFET ŞERHİ

1. Tasarıyla; yurt dışında yaşayan seçmenlerimizin oy kullanmasıyla ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere Ankara Seçim Kurulu Başkanlığına bağlı olarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu başkanlığı ihdas edilmektedir. Onlarca ayrı ülkede yapılacak seçim işlerini yürütmek üzere Ankara Seçim Kurulundan bağımsız olarak Yurt Dışı Seçim Kurulu Başkanlığı kurulması, yurt dışındaki seçim işlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi açısından önemlidir. Tasarının bu şekilde düzenlenmesi ileride çıkabilecek birçok sıkıntıyı peşinen çözecektir.

2. Tasarıyla; "Mavi Kart" ihdas edilmektedir. Bu mavi kart çifte vatandaşlığı kabul etmeyen ülkelerde yaşayan vatandaşlarımıza fiilen çifte vatandaşlık veren bir düzenlemedir. Ancak muhatap ülkeler bu durumu öğrendiklerinde kendi ülkelerinde yaşayan soydaşlarımıza kendi ülke vatandaşlıklarını kaybettirebilirler. Bu bakımdan, bu meselenin diplomasi yoluyla soydaşlarımıza çifte vatandaşlık hakkının verilmesi sağlanarak çözülmesi gerekmektedir.

Bu gerekçelerle İçişleri Komisyonunun MHP'li üyeleri olarak kanun tasarısına muhalif olduğumuzu belirtiriz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

Enver Erdem
Elazığ

Alt Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

6/3/2012

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (1/564) Alt Komisyonunda değerlendirilmesi Anayasa Komisyonunun 23 Şubat 2012 tarihli toplantısında kabul edilmiştir. Alt Komisyon Adalet ve Kalkınma Partisinden Elazığ Milletvekili Şuay Alpay, İstanbul Milletvekili Belma Satır, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer, Cumhuriyet Halk Partisinden Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Milliyetçi Hareket Partisinden Konya Milletvekili Faruk Bal'dan oluşmuştur. Alt Komisyon Başkanlığına Elazığ Milletvekili Şuay Alpayı seçerek çalışmalarını tamamlamıştır.

Alt Komisyonumuz Tasarıyla ilgili olarak,

- Dışişleri Bakanlığı,
- Maliye Bakanlığı,
- Adalet Bakanlığı,
- İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü,
- Yüksek Seçim Kurulu,
- Türkiye İstatistik Kurumu,
- Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığından

yetkililerin görüşlerini değerlendirmiştir.

Alt Komisyonumuzun Tasarının 1 inci maddesi ile ilgili görüşmelerinde Dışişleri Bakanlığı bünyesinde imza yetkisi olan en alt birimin Daire Başkanı olması nedeniyle bu düzenlemenin yapıldığı yetkililerce ifade edilmiştir. Madde, Dışişleri Bakanlığından görevlendirilecek personelin Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun vereceği görevleri yapacağı belirtilecek şekilde yazılmıştır.

Tasarının 2 ve 6 ncı maddelerinde geçen "Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin" ibaresinin "son milletvekili genel seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan üç siyasi partinin bildireceği birer üye" şeklinde değiştirilmesine karar verilmiştir. Böylesi bir yazımın 298 sayılı Kanunun "sandık kurul üyelikleri" kenar başlıklı 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü ile uyumlu olacağı değerlendirilmiştir. Ayrıca bu maddelerde geçen "komisyonlar" ibaresi metinden çıkarılmıştır. 298 sayılı Kanunun bütünlüğüne uygun olarak komisyonlar sandık kurullarına dönüştürülmüştür. Bunun yanı sıra aynı maddelerde geçen "yedi" ve "yedinci" ibareleri, "beş" ve "beşinci" olarak değiştirilmiştir. 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesine "yurt dışında" ibaresinden sonra gelmek üzere "öncelikle" ibaresi eklenmiştir. Bu maddedeki "memur" ibareleri "kamu görevlisi" olarak değiştirilmiştir. İhtiyaç halinde yurt içinden bu görevlendirme yapılacaktır. Birinci fıkrasının son cümlesi değiştirilmiş; Yüksek Seçim Kurulunun yurt dışındaki seçmenlerimizin tamamının rahat ve kolay bir şekilde oy kullanmalarını sağlamakla yükümlü olduğu, bu konuda uygulanabilir tüm tedbirleri almak (tatil günlerinde oy kullanmanın sağlanması, sandıkların kolay ulaşılabilir yerlere konulması, seçmenlerin kendileri için belirlenen gün ve sandıkta oy kullanması, bu şekilde oy kullanamayan seçmenler için öngörülen sürede oy kullanmayla ilgili tedbirlerin alınması vs.) zorunda olduğu ifade edilecek şekilde yeniden yazılmıştır. 6 ncı maddesinin altıncı fıkrasının ilk cümlesi anlamda değişiklik olmadan yeniden yazılmıştır.

Tasarının 3 üncü maddesiyle 298 sayılı Kanunun 35 inci maddesine eklenen fıkranın son cümlesi yurt dışı seçmen listelerinin Yüksek Seçim Kurulunca oluşturulup, elektronik ortamda ilan edileceğini belirtecek şekilde yazılmıştır.

Tasarının 7 nci maddesinin görüşülmesi sırasında maddeyle mevcut uygulamanın yasalastırılmasının amaçlandığı yetkililerce ifade edilmiştir.

Tasarıya yeni 8 inci madde eklenmiş sonraki madde numaraları teselsül ettirilmiştir. Bu madde ile 298 sayılı Kanununun 180 inci maddesinin ilk fıkrasında geçen iki yıllık süre altı aya indirilmiştir.

Tasarının 14 üncü maddesi 15 inci madde olarak görüşülmüş, bu maddenin (f) bendi "İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye (ğ) bendi olarak "Bilgi İşlem Daire Başkanlığı" eklenmiştir.

Tasarının 16 ncı maddesi 17 nci madde olarak görüşülmüş, maddenin kenar başlığı "İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı" olarak düzenlenmiş, bu Başkanlığa görevleriyle ilgili iki bent eklenmiştir. Bu bentler eğitim programları düzenleme ve eğitim materyalleri hazırlama ve hazırlatmaya yöneliktir.

Tasarının 17 nci maddesi 18 inci madde olarak görüşülmüş, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Bilgi İşlem Daire Başkanlığının görevleri düzenlenmiştir.

Tasarının 20 nci maddesi 21 inci madde olarak görüşülmüş, 5978 sayılı Kanununun 28 inci maddesine eklenen fıkrada ilgili kamu kurumlarıyla işbirliği yapılması hususu öngörülmüştür.

Tasarının 21 inci maddesi 22 nci madde olarak görüşülmüş, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 5978 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilmiştir.

Tasarıya yeni eklenen 23 üncü madde ile Türkiye İstatistik Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, Konseyde yer alan kamu kurumlarının bazılarının yapısının ve adının değişmesi ve uygulama esnasında Konseyde bulunmayan bazı kamu kurumları ile bazı meslek kuruluşlarının Konseyde bulunmalarının yararlı olacağı gerekçesiyle bu düzenleme yapılmıştır.

Geçici Maddelerin ilgili kanunlarında görülmesi açısından 298 ve 5978 sayılı Kanunların Geçici Maddeleri olarak düzenlenmiştir. Tasarının 24 üncü maddesi ile 298 sayılı Kanuna eklenen Geçici 23 üncü maddedeki tarih 31/12/2016 olarak yeniden yazılmıştır. Tasarının 25 inci maddesi ile 5978 sayılı Kanuna eklenen Geçici 2 nci madde yeniden yazılmış ve ilave edilen fıkra ile yönetici personele ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmiştir.

Alt Komisyonumuzun CHP ve MHP'li üyeleri Tasarıyla ilgili görüşlerini muhalefet şerhlerinde belirteceklerini ifade etmişlerdir.

Tasarının tümü yazım açısından redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Anayasa Komisyonu Başkanlığına saygı ile sunulur.

Başkan	Üye	Üye
<i>Şuay Alpay</i>	<i>Yusuf Başer</i>	<i>Belma Satır</i>
Elazığ	Yozgat	İstanbul
Üye	Üye	
<i>Uğur Bayraktutan</i>	<i>Faruk Bal</i>	
Artvin	Konya	
(Muhalifim,	(Muhalifim,	
muhalefet şerhi ektedir)	muhalefet şerhi ektedir)	
Türkiye Büyük Millet Meclisi	(S. Sayısı: 201)	

MUHALEFET ŞERHI

Seçimlerin temel hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkında Kanun ile bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair, Kanun tasarısına genel olarak Yurtdışında bulunan vatandaşlarımızın ülkemizde yapılacak olan seçimlerde oy kullanmalarının kolaylaştırılması ve bir anlamda siyasal katılımın en üst düzeyde kullanılması ve bunun yanında Türk Vatandaşlığı Kanunundan kaynaklanan sorunların giderilmesi açısından genel olarak bir diyeceğimiz bulunmamakla beraber aşağıda belirtmiş olduğumuz kısımlar açısından muhalefet şehrımız vardır.

Tasarının 5. Maddesinde 298 sayılı kanunun 94-a maddesinin 1. Fıkrasında belirtilen değişikliğe ilişkin olarak, Yurtdışı seçmenlerinin oy kullanmasında sandık, gümrük kapılarında oy kullanma veya elektronik oylama yöntemlerinin birlikte veya ayrı ayrı uygulanmasına, seçim türüne ve yabancı ülkenin durumuna göre, Dışişleri Bakanlığının görüşleri alınarak Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir ibaresi yer almaktadır. Burada soyut bir durum söz konusudur. Yabancı Ülkenin durumuna ibaresi genel ve soyut bir ifadedir. Bu konuda Kanun metninde boşluk vardır.

Yine aynı tasarının 6. Maddesinde getirilen ve 298 sayılı Kanunun 94/c Maddesini düzenleyen Fıkra (ancak yabancı ülkedeki seçmen sayısı gözetilerek oy kullanma süresi Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca kısaltılabilir) Fıkrası oy kullanma hakkının kullanılmasından bir (1) oyun bile önemli ve kutsal olduğu, Seçim Kanununun ve Anayasanın ilgili maddelerine açık aykırılık teşkil etmektedir. Burada kullanılan ölçüt de her zaman subjektif değerlendirmelere açık olabilir.

Yine aynı maddede Yurtdışı İlçe Seçim Kurulu; Sandık kurulu bir Başkan, bir Kamu görevlisi üye ve son Milletvekilliği Genel Seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan 3 Siyasi Partinin bildirdikleri isimlerden oluşur hükmü yer almaktadır. Bu Fıkra gerektirse Kamu görevlisi üyeyi çıkartarak üç (3) olan Siyasi Parti üyesini beş (5) olarak yapabiliriz.

Yine tasarının 8. Maddesinde 298 sayılı Kanunun 180. Maddesinin 1. Fıkrasında geçen iki (2) yil ibaresinin altı (6) ay şeklinde değiştirilmesine ilişkin fıkraya katılmıyoruz. Çünkü bilindiği üzere Madde metninde belirtildiği gibi (Seçim suçlarından doğan Kamu davası seçimin bittiği tarihten itibaren iki (2) yıl içerisinde açılmadığı takdirde kovuşturma yapılamaz) hükmü yer almaktadır. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne Alt Komisyonumuza gönderilen Ceza Mahkemelerine (298 sayılı seçimlerin temel hükümleri ve seçmen kütükleri hakkındaki kanun) ile ilgili açılan davalar ve sanık sayılarını gösteren bilgi de yıllar itibarı ile 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 yılları rakamları gösterilmiş olmasına rağmen 2011 yılına ait bilgiler yer almamıştır. **Bu 6 aylık düzenlemenin kamu oyunda genel ve yaygın şekilde dile getirilen 12 Haziran 2011 seçimlerindeki usulsüzlüklere yönelik, kısmi bir af maddesi olduğu, bunun kişilere yönelik özel bir düzenleme olduğu şüphesi yer almaktadır. İlgili Genel Müdürlükten rakamlar alınarak Üst Komisyonunda bütün şüpheleri giderecek şekilde yeniden inceleme yapılmasında zaruret vardır.**

Bu tasarı ile (Mavi Kart düzenlemesi getirilmektedir. Mavi Kart: Doğumla Türk Vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk Vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29.05.2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı kanununun 28. Maddesinde belirtilen alt soylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklarda faydalanabileceğini gösteren resmi belgeyi) ifade etmektedir. Bu durum yabancı ülkeler tarafından öğrenildiğinde kendi ülkelerinde yaşayan soydaşlarımıza Vatandaşlığı kaybettirme yoluna yol açabilir. Bu şekildeki bir durum muhatap ülkenin izleyeceği kendi ülke vatandaşlık iç mevzuatına göre bizim açımızdan olumsuzluk yaratabilir.

Yapılacak düzenlemelerde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile, Yüksek Seçim Kurulu ile birlikte Dışişleri Bakanlığı ve ilgili Ülkedeki Büyükelçiliğin yasal sorumluluğu ve koordinasyon sorumluluğu muhafaza edilmelidir. Dışişleri Bakanlığının sorumluluğu ve işlevini başka birimlere bırakacak yetki devri anlamına gelecek düzenlemelerden kaçınılmalıdır.

Bu gerekçelerle Anayasa Komisyonunun yukarıda belirttiğim Kanun Tasarisına ilişkin kurulan, alt komisyonun CHP'li üyesi olarak Kanun tasarısının ilgili maddelerine muhalif olduğumu belirtirim.

Uğur Bayraktutan

Artvin

MUHALEFET ŞERHİ

Anayasa Komisyonunda görüşülmekte iken Alt komisyona havale edilen Kanun Tasarısı iki ana konuda düzenleme getirmektedir.

1. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın oy kullanmalarının önündeki engellerin kaldırılması;

2. Vatandaşlıktan çıkan kişilerin veya çifte vatandaşlığı kabul etmeyen ülkelerde yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarının giderilmesi;

MHP her iki soruna yapıcı ve yol gösterici bir anlayış ile yaklaşmıştır.

MHP'nin gerek Anayasa komisyonunda gerek tali komisyonlarda ve gerekse Alt komisyonda ileri sürdüğü teklif ve itirazları Tasarının amacına, demokratik değerlere Anayasaya ve 298 Sayılı Kanuna uygun hale getirilmesi gayesini taşımaktadır.

İleri sürdüğümüz teklif ve itirazların bir kısmı kabul görmüş, Tasarının kanun yazım tekniğine uygun olmayan ibareleri düzeltilmiş, 298 S.K.nun sistematığına uygun olmayan yurt içinde ve yurt dışında görev yapacak Komisyonlar Sandık Kuruluna dönüştürülmüştür.

Alt Komisyonda kabul edilen Kanun Tasarısına aşağıdaki sebeplerle muhalifiz.

1. Tasarının 1. Maddesinde yer alan İhtiyaç görülmesi halinde ve en az daire başkanı ibareleri tasarı metninde fazlalık olarak kalmıştır.

Yurt dışı ilçe seçim kurulunda dışişleri bakanlığından yapılacak görevlendirme zaten bir ihtiyacın varlığını ortaya koymaktadır.

Görevlendirmenin en az daire başkanı ile sınırlandırılması ortaya çıkacak ihtiyaca göre daha alt kademede görevlendirme imkânını ortadan kaldırmaktadır.

Dışişleri bakanlığından görevlendirme yapma yetkisi zaten 298 S. K. nun 31. Maddesi gereğince ilçe seçim kurullarının uhdesindedir. Yurt dışı ilçe seçim kurulu da aynı madde hükmü gereğince bu yetkiye sahiptir.

Bu yetkinin sınırlandırılarak Yüksek Seçim Kuruluna verilmesi yanlıştır.

Özel bir görevlendirme intibasını yaratmaktadır.

Özel bir görev verilen kişinin yapacağı görevin ve yetkinin sınırlarının da Kanunda belirlenmesi gerekir. Tasarıda görev ve yetki ile ilgili her hangi bir açıklık bulunmamaktadır.

2. Tasarının 2. Maddesinin 3. Fıkrasında, arkası kendi mührüyle mühürlenmiş oy zarflarını ibaresi yer almaktadır.

Yaklaşık 5 milyon zarfın teker teker elle mühürlenmesi anlamına gelen bu ibarenin çıkarılarak yerine, sol köşesi YSK ve sağ üst köşesi Yurt Dışı ilçe seçim kurulu amblemi basılı oy zarflarını şeklinde değiştirilerek zaman ve iş gücü kaybının önlenmesi gerekir.

3. Tasarının 2. Maddesinin 11. fıkrasında yer alan; bir başkan, kamu görevlisi üye ve son milletvekili seçiminde en çok oyu alan üç siyasi partinin bildirdiği bir asil bir yedek üyeden oluşan yeteri kadar Sandık kurulu kurmak ibaresi 298 sayılı Seçim Kanununun genel sistematığına aykırıdır.

Sandık kurulları başkan ve üyelerinin ne şekilde belirleneceği 298 sayılı kanunun 22 ve 23 üncü maddelerinde yer almaktadır.

Buna göre, Sandık kurulu üyelerinin en çok oyu alan 5 siyasi partinin üyelerinden oluşması gerekmektedir. Sandık kurulu başkan ve üyelerinin belirlenmesinde yasanın 22 ve 23 üncü maddeleri yeterlidir. Yurt dışı oylarının sayımı için oluşturulacak sandık kurullarının yapısı için ayrıca bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmamaktadır.

4. Tasarının 5. Maddesinde, Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin oy kullanmalarına yönelik iş ve işlemlerde, Dışişleri Bakanlığının bilişim alt yapısından faydalanılabilir. Dışişleri Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği usul ve esaslar doğrultusunda, kullanılacak olan bilişim alt yapısının oluşturulması ve güvenliği için gerekli tedbirleri alır hükmü yer almaktadır.

Anayasanın 79. Maddesine göre seçimler yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır. Hal böyle iken YSK kendi bilişim ağını kurmak yerine Dış İşleri Bakanlığının bilişim sistemini kullanması seçim sonuçlarına gölge düşürür. Bu nedenle de yukarıdaki cümlenin tasarı metninden çıkarılması veya Yüksek Seçim Kurulunda görev yapan siyasi parti temsilcilerinin izleme, süreci inceleme ve gözleme imkanına kavuşturulması gerekmektedir.

5. Tasarının 6. Maddesinin 2. Fıkrasında, Sandık kurulu bir başkan, bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili seçiminde en çok oyu alan üç siyasi partinin bildirdiği bir asil bir yedek üyeden oluşur ve aynı usulle yedek üye seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik memurlar arasından seçilecek üye ile doldurulur. Sandık kurulu başkan ve üye seçimleri, yurt dışında sandığın kurulacağı yerde görevli memurlar ve seçmenler arasından yapılır hükmü yer almaktadır.

Tasarının bu hali 298 sayılı Seçim Kanununun genel sistematığına aykırıdır.

Sandık kurulları başkan ve üyelerinin ne şekilde belirleneceği 298 sayılı kanunun 22 ve 23 üncü maddelerinde yer almaktadır. Buna göre, Sandık kurulu üyelerinin en çok oy alan 5 siyasi partinin üyelerinden oluşması gerekmektedir. Sandık kurulu başkan ve üyelerinin belirlenmesinde yasanın 22 ve 23 üncü maddeleri yeterlidir. Yurt dışı oylarının sayımı için oluşturulacak sandık kurullarının yapısı için ayrıca bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmamaktadır.

6. Tasarının 6. Maddesinin 9. fıkrasında, her dış temsilcilikte oyları saklamak ve ağız mühürlü oy torbalarını Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenecek yöntemlerle Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere; o yer misyon şefi veya en kıdemlinin başkanlığında, o temsilcilikte görevli bir memur üye ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin bildirdikleri isimlerden oluşturulacak komisyon, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca kurulur ve aynı usulle yedek üyeler seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik memurlar arasından seçilecek üye ile doldurulur hükmü bulunmaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun yetkilerini idareye devreden, seçimlerde yarışan siyasi partileri seçim işlerinde dışlayan, siyasi partiler yerine yürütmenin emrindeki memurlara seçim yaptıran bir anlayışın ürünü olan bu hüküm Anayasanın 79. maddesine ve 298 Sayılı Kanunun özüne ve sistematığına aykırıdır.

Bu fıkrada yer alan komisyonun sandık kurulu olarak düzenlenmesi ve kuruluşunun da sandık kurullarının kurulmasına ilişkin 298 Sayılı Kanunun hükümlerine tabi kılınması gerekmektedir.

Ayrıca, alt komisyon görüşmeleri sırasında bu maddeye eklenen tayin edilen günde oyunu kullanamayan seçmenlerin son on gün içinde oyunu kullanmalarına imkan sağlayan ibare iyi incelenmeden, yeterince değerlendirilmeden ilave edilmiştir.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın oy kullanabilmeleri için olabildiğince geniş imkana kavuşturulmasından yanayız. Bununla birlikte vatandaşlarımızın oy kullanacağı ülkelerin ortaya koyduğu sınırlamalar dikkate alındığında bu hükmün varlığı o ülkelerin itirazlarına ve muhtemelen son on gün hiç oy kullandırılmama gibi bir sonucu doğurabilir endişesindeyiz. Bu hususun Anayasa Komisyonunda daha geniş bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir.

7. Ayrıca, alt komisyon görüşmeleri sırasında Tasarıya eklenen 8. Madde örtülü bir aftır.

Alt komisyonda yeterince görüşülmemiştir.

Bu madde ile henüz davası açılmamış seçim suçları için dava açılmayacağı sonucu doğrulamak istenmektedir.

Haklarında dava açılmış olanlar ve mahkûm olanlar bu maddeden yararlanamayacaktır.

Bu durum aynı suçu işlemiş kişiler arasında eşitsizlik yaratacaktır.

8. Gümrük Kapısı Seçim Kurulu ve Sandık Kurullarının yapısı hakkında 298 sayılı yasada bu kurulların nasıl oluşturulacağına dair bir açıklık bulunmamakta, Kanunun 94/E maddesinin 4. Fıkrasında üyelerinin ve yedeklerinin sayısı ile hangi görevlilerden teşkil edileceği Yüksek Seçim Kurulunca önceden belirlenir hükmü bulunmaktadır.

Yüksek Seçim Kurulu gümrük kapılarında ilçe seçim kurulu olarak görev yapan bu seçim organını 298 Sayılı Kanunun mantığına ve sistematığına aykırı olarak memur ve sadece en çok oy alan 2 partinin üyelerinden oluşturmaktadır.

YSK'nun Kanuna aykırı bu uygulamasının 298 Sayılı Kanuna uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

9. Yurt dışında yaşayan ve vatandaşlığı kaybeden kişiler hakkında düzenlemelere ise İçişleri komisyonunda yapılan görüşmeler sırasında ifade edilen görüşlerimiz, verdiğimiz muhalefet şerhi ve alt komisyon görüşmeleri sırasında açıkladığımız düşünceler ile muhalifiz.

İş bu muhalefet şerhi saygı ile arz olunur.

Faruk Bal

Konya

ALT KOMİSYON METNİ

**SEÇİMLERİN TEMEL HÜKÜMLERİ VE SEÇMEN KÜTÜKLERİ HAKKINDA KANUN İLE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına (13) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (14) numaralı bent (15) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

"14. Yurt dışı seçim iş ve işlemlerinde seçim takvimi süresince Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun verdiği görevleri yapmak üzere, ihtiyaç görülmesi halinde, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak bu Bakanlık mensupları arasından en az daire başkanı seviyesinde görevlendirme yapmak."

MADDE 2- 298 sayılı Kanuna 20 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 20/A maddesi eklenmiştir.

"Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 20/A- Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun, görev ve yetkileri şunlardır:

1. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı vatandaşların oy kullanmalarıyla ilgili seçim iş ve işlemlerinin düzenle yürütülmesini sağlamak ve gereken bütün tedbirleri almak.

2. Yurt dışı sandık kurullarını kurmak.

3. Oy pusulaları ile arkası kendi mührüyle mühürlenmiş oy zarflarını ve diğer seçim araç ve gereçlerini oy verme işleminin başlayacağı günden en geç beş gün önce Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla ilgili yurt dışı temsilciliklerinde hazır bulunacak şekilde göndermek veya gerekli görülmesi halinde oy sandığı, oy verme kabinleri gibi araçların mahallinden teminini Dışişleri Bakanlığından istemek.

4. Yurt dışı sandık kurullarının işlemlerine ve kararlarına karşı yapılan itiraz ve şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

5. Yurt dışı sandık kurulu başkanlıklarınca seçim iş ve işlemleri hakkında sorulacak hususları derhal cevaplandırmak.

6. Yurt dışı seçmen kütüğüne, askı süresinde doğrudan ya da konsolosluklar aracılığıyla yapılacak itirazları sonuçlandırmak, verilecek kararları Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne göndermek ve bu kararlara uygun gerekli kayıt ve düzeltme işlemlerini yaptırmak.

7. Yerleşim yeri adresi yurt dışında olup da, yurt dışı seçmen kütüğünün askı süresi içinde herhangi bir nedenle yurt içerisinde bulunan seçmenlerin, yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlarının yapılması için doğrudan ya da ilçe seçim kurulları aracılığıyla iletilen adres beyan formlarını onaylayarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne göndermek.

8. Askerlikten terhis olanlardan yurt dışı seçmen kütüğünde kaydı bulunmayanlar ile kısıtlılık hali sona erenlerin, doğrudan ya da ilçe seçim kurulları aracılığıyla iletilen başvurularını kabul etmek ve yurt dışı seçmen kütüğüne kaydını sağlamak.

9. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı olmakla beraber, (izinli olsalar bile) silah altında bulunan erler, erbaşlar ve askeri öğrenciler ile kesinleşmiş mahkeme kararı ile kısıtlanan seçmenlerin yurt dışı seçmen kütüğündeki kayıtlarının dondurulmasına karar vermek.

10. Yurt dışı seçmen kütüğüne yazılması için askı süresi içinde yapılan başvuruların kütüğe kaydedilmesine karar verildiği halde, kesinleşen yurt dışı seçmen kütüğünde ismi yer almayan seçmenlerin, yurt dışı seçmen kütüğünün kesinleşmesine bakılmaksızın kütüğe ilave edilmelerine karar vermek ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne göndermek.

11. Yurt dışından ağız mühürlü olarak gelen oy torbalarını genel esaslara uygun bir şekilde yurt içerisinde oy verme süresi bittikten sonra; bir başkan, bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili genel seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan üç siyasi partinin bildirdiği bir asil bir yedek üyeden oluşan yeteri kadar sandık kurulu kurmak suretiyle denetimi altında açtırarak sayım ve dökümünü yaptırmak, tutanak tutturmak ve birleştirme işlemlerini yapmak, ayrıca geçici gümrük kapısı seçim kurullarından gelen sonuçları birleştirmek ve Ankara İl Seçim Kuruluna iletmek.

12. Kanunlarla kendisine verilen başkaca görevleri yapmak."

MADDE 3- 298 sayılı Kanununun 35 inci maddesinin başlığı "Yurt dışı seçmen kütüğü ve seçmen listeleri" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yurt dışı seçmen listeleri, yurt dışında sandık kurulmasına karar verilen temsilciliklerin görev çevreleri gözetilerek ve yurt dışı seçmen kütüğü esas alınarak Yüksek Seçim Kurulunca oluşturulur ve elektronik ortamda ilan edilir."

MADDE 4- 298 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine "ancak" ibaresinden sonra gelmek üzere "yurt dışında belirlenen mahallere, gümrüklere," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 298 sayılı Kanununun 94/A maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yurt dışı seçmenlerin oy kullanmasında; sandık, gümrük kapılarında oy kullanma veya elektronik oylama yöntemlerinin birlikte veya ayrı ayrı uygulanmasına, seçim türüne ve yabancı ülkenin durumuna göre, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin oy kullanmalarına yönelik iş ve işlemlerde, Dışişleri Bakanlığının bilişim alt yapısından faydalanılabilir. Dışişleri Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği usul ve esaslar doğrultusunda, kullanılacak olan bilişim alt yapısının oluşturulması ve güvenliği için gerekli tedbirleri alır."

MADDE 6- 298 sayılı Kanununun 94/C maddesinin birinci, ikinci, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı bulunan seçmenler, yurt dışı temsilciliklerimizde ve ihtiyaç duyulması halinde yerel makamların uygun göreceği diğer yerlerde kurulacak seçim sandıklarında seçimin yapılacağı günün kırkbeş gün öncesinden başlamak üzere, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde düzenlenen oy verme gün takvimine göre, seçim gününden önceki beşinci gün saat 17.00'a kadar oy kullanabilirler. Ancak, yabancı ülkedeki seçmen sayısı gözetilerek oy kullanma gün süresi, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca kısaltılabilir. Oy kullanma saatleri mahalli saat ile 08.00-17.00 arasındadır. Yabancı ülkenin durumu gözönünde tutularak seçmenlerin hangi yurt dışı temsilciliğinde tatil günleri dahil yirmidört saat, hangilerinde daha az süre ile oy kullanabileceğine, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir ve alınan bu karar elektronik ortamda ilan edilir. Yabancı ülkede yaşayan seçmen sayısının fazlalığı halinde; Yüksek Seçim Kurulu, oy kullanmanın başladığı tarihten itibaren 30 gün boyunca her seçmenin kendisi için belirlenen günlerde ve sandıkda, bu süre içinde oy kullanamayan seçmenlerin ise yabancı ülke için belirlenen son oy verme gününden önceki 10 gün içinde belirlenen sandıkda oy kullanmalarını sağlar.

Hangi yurt dışı temsilciliğinde ve mahalde sandık kurulacağı, sandık kurulunun hangi görevlilerden oluşturulacağı Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Bu belirlemeye göre; sandık kurulu başkan ve üyelerinin seçimi Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca yapılır. Sandık kurulu bir başkan, bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili genel seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan üç siyasi partinin bildirdikleri birer isimden oluşur ve aynı usulle yedek üye seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik kamu görevlileri veya seçmenler arasından seçilecek üye ile doldurulur. Sandık kurulu başkan ve üye seçimleri, yurt dışında öncelikle sandığın kurulacağı yerde görevli kamu görevlisi ve seçmenler arasından yapılır.

Yüksek Seçim Kurulu, özel olarak imal ettirdiği oy pusulası ile özel renkte bastırılmış oy zarflarını Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna gönderir. Yurt dışında kullanılacak olan oy sandıkları, oy kullanma kabinleri ve diğer oy kullanma araçlarının ebatları dâhil tüm özellikleri ile bir sandıkta oy kullanacak seçmen sayısı, yabancı ülkenin durumu gözönünde tutularak, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulu tarafından farklı olarak belirlenebilir.

Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden diğer yöntemlerle oy kullanıp kullanmadığını kontrol eder. Oy kullanmadığı anlaşılan seçmen, sandık kurulu mühürüyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfıyla "Evet" veya "Tercih" yazılı mühürü alarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer. Oyunu kullanan seçmene çizelgede isminin bulunduğu yer imzalatılır.

Sandık kurulları tarafından her gün oy verme süresinin bitim saati olan 17.00'da veya başka bir bitim saati belirlenmişse bu saatte, bu Kanunda belirtilen usullere göre sandık açılır. Çıkan oy zarfları açılmadan adedi, oy kullanan seçmen miktarı ve bunların birbirine uygunluğu bir tutanakla tespit edilir.

Her dış temsilcilikte oyları saklamak ve ağzı mühürlü oy torbalarını Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenecek yöntemlerle Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere; o yer misyon şefi veya en kıdemlinin başkanlığında, o temsilcilikte görevli bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili genel seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan üç siyasi partinin bildirdikleri isimlerden oluşturulan sandık kurulu, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca kurulur ve aynı usulle yedek üyeler seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik kamu görevlileri arasından seçilecek üye ile doldurulur.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca, Yurt içerisinde oy verme süresi bittikten sonra, yurt dışından ağzı mühürlü olarak gelen oy torbaları, genel esaslara uygun bir şekilde, Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun denetimi altında, sandık kurullarına açtırılarak sayım ve dökümü yaptırılır ve tutanak altına aldırılır. Bu tutanaklar esas alınarak birleştirme işlemlerine ilişkin tutanak düzenlenir ve sonuçlar Ankara İl Seçim Kuruluna iletilir. Ayrıca geçici gümrük kapısı seçim kurullarından gelen geçici birleştirme tutanağındaki sonuçlar kendi içerisinde birleştirilir ve bu sonuçlar Ankara İl Seçim Kuruluna iletilir. Ankara İl Seçim Kurulunca da yurt dışı sandıklarından gelen sonuçlar ile gümrük kapılarından gelen sonuçlar birleştirilir ve düzenlenen tutanak en seri vasıtayla Yüksek Seçim Kuruluna gönderilir."

MADDE 7- 298 sayılı Kanununun 94/E maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yetmişbeş gün" ibaresi "kırkbeş gün", üçüncü fıkrasında yer alan "yetmişbeşinci gün" ibaresi "kırkbeşinci gün" şeklinde ve yedinci ve onbirinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına "görev alacak" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili geçici gümrük kapısı" ibaresi ve onuncu fıkrasına "ilgili" ibaresinden sonra gelmek üzere "geçici gümrük kapısı" ibaresi eklenmiş, birinci fıkrasında yer alan "yurda giriş ve çıkışlarında" ibaresi ile sekizinci fıkrasının birinci cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

"Gümrük, kapılarında seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösteren nüfus cüzdanı veya pasaportundan kimliğini tespit eder ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden, diğer yöntemlerle oy kullanıp kullanmadığını kontrol eder. Oy kullanmadığı anlaşılan seçmen, sandık kurulu mühürüyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfı ile "Evet" veya "Tercih" yazılı mühürü alarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer ve oy verme işlemini genel esaslara göre tamamlar."

"Seçimin yapıldığı gün saat 17.00'dan itibaren sandık ve torbalar genel esaslara uygun bir şekilde açılarak geçici gümrük kapısı seçim kurullarınca sayımı ve dökümü yapılır. Geçici gümrük kapısı seçim kurulu birleştirme tutanağı düzenlenir ve bu tutanakla birlikte seçim işlerine ait diğer evrak, varsa itiraz dilekçeleriyle birlikte, Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna en seri vasıtayla gönderilir."

MADDE 8- 298 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "iki yıl" ibaresi "altı ay" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa bağlı değerli kağıtlar tablosunun sonuna "15. Mavi Kart 5,00 TL" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına "Türk vatandaşları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoyları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- 5490 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler (m) ve (n) bentleri olarak eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"m) Mavi Kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmi belgeyi,

n) Mavi Kartlılar Kütüğü: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoylarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,"

MADDE 12- 5490 sayılı Kanuna 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A maddesi eklenmiştir.

"Mavi Kartlıların kayıtları

MADDE 8/A- (1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde belirtilen altsoyları, Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulan Mavi Kartlılar Kütüğüne kaydedilir. Bu Kütüğe kaydedilenler, her türlü nüfus olaylarını yurt içinde nüfus müdürlüklerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere beyan etmekle yükümlüdürler."

MADDE 13- 5490 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 28- (1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoyları, bu maddede belirtilen istisnalar dışında Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Millî güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklıdır.

(2) Bu madde kapsamında bulunan kişilerin, seçme ve seçilme, muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları ile askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü yoktur. Bu kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup, bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabidirler.

(3) Bu madde kapsamında bulunan kişiler, bir kadroya dayalı ve kamu hukuku rejimine tabi olarak asli ve sürekli kamu hizmeti görevlerinde bulunamazlar. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarında işçi, geçici veya sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilirler.

(4) Bakanlar Kurulu gerekli görmesi halinde üçüncü dereceden itibaren hangi dereceye kadar olan altsoyların bu maddede tanınan haklardan faydalanabileceğini belirleyebilir.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanacak olan altsoy, üstsoyu ile soy bağıını belgelendirmesi şarttır.

(6) Bu madde kapsamında bulunan kişilere, talepleri halinde bu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren Mavi Kart düzenlenir. Bu Kart, 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu kapsamındadır.

(7) Bu maddenin sağladığı hakların kullanılmasında Mavi Kartın ibrazı yeterlidir. Kartın ibraz edilememesi durumunda Kimlik Paylaşımı Sistemi aracılığıyla Mavi Kartlılar Kütüğünden alınacak kayıt örneği ve uyruğunda bulunulan devlet makamlarınca verilmiş kimlik bilgilerini gösteren belge ile işlem yapılır. Bu kişilerin kimlik bilgilerinde değişiklik olması durumunda uyruğunda bulunduğu devlet makamından alınmış eski ve yeni kimlik bilgilerini gösteren belgenin usulüne göre tasdik edilmiş Türkçe tercümesi ile birlikte ibrazı zorunludur.

(8) Bu madde kapsamında bulunan kişilere Bakanlığın tespit edeceği esaslar çerçevesinde kimlik numarası verilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası aranan yerlerde bu kimlik numarası kullanılır.

(9) Mavi Kartın düzenlenmesi ve dağıtılması ile Mavi Kartlılar Kütüğünün elektronik ortamda tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(10) Kamu kurum ve kuruluşları, bu madde hükümlerinin uygulanması amacıyla her türlü tedbiri alır ve gerekli düzenlemeleri yapar."

MADDE 15- 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (g) ve (ğ) bentleri eklenmiştir.

"ç) Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığı.

f) İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı.

g) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı.

ğ) Bilgi İşlem Daire Başkanlığı"

MADDE 16- 5978 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin başlığı "Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığı", aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığının" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığının" ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulunun" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulunun" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 17- 5978 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı

MADDE 14- (1) İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Başkanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması ile ilgili tekliflerde bulunmak.

b) Başkanlık personelinin atama, özlük, emeklilik ve sağlık işleriyle ilgili işleri yapmak.

c) Başkanlığın eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak.

ç) Başkanlık kütüphane hizmetlerini yürütmek.

d) Başkanlığın görev alanı ile ilgili diğer kamu kurumları ve kişilere yönelik sürekli eğitim merkezi bünyesinde ilgili daire başkanlıkları ile koordineli olarak eğitim programları düzenlemek.

e) Eğitim materyalleri hazırlamak veya hazırlatmak.

f) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek."

MADDE 18- 5978 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 14/A ve 14/B maddeleri eklenmiştir.

"Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

MADDE 14/A- (1) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

b) Genel evrak faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

c) Başkanlık arşiv hizmetlerini yürütmek.

ç) Başkanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

d) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek."

"Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

MADDE 14/B- (1) Bilgi İşlem Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Başkanlık projelerinin Başkanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Başkanlık otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek.

b) Başkanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

c) Başkanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak.

ç) Başkanlık görev alanıyla ilgili bilgi bankalarının oluşturulmasına yönelik teknik çalışmaları yürütmek ve ortaya çıkan sistemi yönetmek.

d) Başkanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve veri tabanları oluşturmak.

e) Başkanlığın mevcut bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

f) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak."

MADDE 19- 5978 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu,"

MADDE 20- 5978 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin başlığı "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu" ve aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kuruluna" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- 5978 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulu" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu" şeklinde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki altıncı fıkra eklenmiş ve sonraki fıkra teselsül ettirilmiştir.

"(6) Başkanlık, görev alanı içerisinde bulunan kişilere ihtiyaç duydukları danışmanlık, hukuk, eğitim, ulaşım desteği gibi konularda ilgili kamu kurumlarıyla işbirliği yaparak her türlü yardımda bulunabilir."

MADDE 22- Ekli (I) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına ait bölümüne,

Ekli (II) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 5978 sayılı Kanuna eklenmiştir.

MADDE 23- 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Konsey; Bakanlık müsteşarları, Hazine Müsteşarı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı, Gelir İdaresi Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı, Devlet Personel Başkanı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı, Yükseköğretim Kurulunca farklı ana bilim dallarında görev yapanlar arasından seçilecek üç öğretim üyesi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Başkanı, Vergi Konseyi Başkanı, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı, istatistik alanında faaliyet gösteren ve en fazla öğretim elemanı üyeye sahip sivil toplum kuruluşunun başkanı, istatistikî sonuçlar içeren araştırma faaliyetleri yürüten gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerinin üye olduğu en fazla üyeye sahip sivil toplum kuruluşunun başkanından oluşur. Konsey üyeleri, toplantılara katılmamaları hâlinde, yerlerine yetkilendirilmiş birer temsilci görevlendirirler."

MADDE 24- 298 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici Madde 23 eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 23- 31/12/2016 son tarih olmak üzere milletvekili genel seçimi, cumhurbaşkanlığı seçimi ve halkoylamalarında 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 35 inci maddesindeki hükümlerle sınırlı kalımsızın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak veya mevcut bilgilerle Yurt Dışı Seçmen Kütüğü oluşturulabilir.

MADDE 25- 5978 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici Madde 2 eklenmiştir.

"**GEÇİCİ MADDE 2-** (1) Mevzuatta Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığına yapılan atıflar Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığına, Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kuruluna yapılan atıflar Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna yapılmış sayılır.

(2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığında, görev unvanı değişen daire başkanlıklarında daire başkanı unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona ermiş sayılır. Bu madde uyarınca görevi sona erenler ekli (2) sayılı listede ihdas edilen başkanlık müşaviri kadrolarına halen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılırlar. Bu madde uyarınca ihdas edilen Başkanlık Müşaviri kadroları, herhangi bir sebeple boşalması hâlinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu madde uyarınca atanmış sayılan personele, yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda almış oldukları sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutar), her türlü zam ve tazminatlar, makam tazminatı, görev tazminatı, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarı (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); atanmış sayıldıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutar), her türlü zam ve tazminatlar, makam tazminatı, görev tazminatı, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece farklılık giderilinceye kadar herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir."

MADDE 26- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 27- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYON METNİNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>KADRO DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Daire Başkanı	1	2	2
GİH	VHKİ	9	3	3
GİH	VHKİ	7	2	2
TH	Mühendis	7	4	4
TH	Mühendis	5	1	1
TH	Mühendis	3	1	1
	TOPLAM		13	13

(2) SAYILI LİSTE

KURUM : YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI
TEŞKİLAT : MERKEZ

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>KADRO DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Başkanlık Müşaviri	1	2	2
	TOPLAM		2	2

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

20/3/2012

Esas No: 1/564

Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça 2/2/2012 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe; İçişleri; Dışişleri; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor komisyonlarına, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna havale edilen "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/564) Komisyonumuzun 23/2/2012 ve 15/3/2012 tarihli toplantılarında görüşülmüştür.

Toplantımıza Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ ile; İçişleri, Maliye, Adalet bakanlıkları ile Yüksek Seçim Kurulu, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığından yetkililer katılmışlardır.

Tasarı ile, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiyedeki seçimlerde oy kullanmasını kolaylaştırmaya yönelik siyasal katılma haklarının kullanılması ile vatandaşlık hukukundan kaynaklanan sorunlarının ortadan kaldırılmasının amaçlandığı, gerekçesinde ifade edilmektedir. Bu çerçevede;

- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye’de yapılan seçimlere katılım oranını artırmak ve uygulamadaki teknik ve idari yetersizlikleri aşmak amacıyla 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda değişiklik öngörülmekte, bu bağlamda Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna seçim takvimi süresince Dışişleri Bakanlığından en az daire başkanı statüsünde bir kamu görevlisini görevlendirme imkanı tanınmakta, Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna diğer ilçe seçim kurullarından farklı nitelikte yeni görev ve yetkiler verilmekte,

- Doğumla Türk vatandaşı olup, çıkma izni almak suretiyle vatandaşlıktan çıkan kişiler lehine bir kısım haklar tanınmakta ve bu statüde bulunan kişilerin kayıt ve bilgilerinin resmi olarak tutulduğu "Mavi Karthılar Kütüğü" tesis edilmekte,

- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığını kuran 5978 sayılı Kanunda değişiklikler öngörülmekte; "yabancı öğrenci" ifadesi "uluslararası öğrenci" ifadesine dönüştürülmekte; bu çerçevede Başkanlığın sürekli kurullarından olan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulu" nun adı "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu" şeklinde değiştirilmekte,

- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının sürekli kurullarından olan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulu" nun adı "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu" şeklinde değiştirilmekte,

- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığında İnsan Hakları Daire Başkanlığı ile Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ayrı birimler halinde düzenlenmekte, görev ve yetkileri sayılmaktadır.

Tasarının tali olarak havale edildiği komisyonlardan, İçişleri Komisyonunun 15/2/2012 tarihli raporu üyelerimize Tasarı ile birlikte gönderilmiştir. İçişleri Komisyonu, Tasarıya yönelik genel uygunluk görüşü ile birlikte, 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında geçen "bir başkan, bir memur üye" ibaresinin "bir başkan iki memur üye" olarak değiştirilmesini Komisyonumuza önermiştir.

Komisyon Başkanı Prof. Dr. Burhan Kuzu, toplantıyı açış konuşmasında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın oy kullanma meselesinin tam olarak çözülemediğini, oldukça fazla sayıda seçmenden, oy kullananların oranının son genel seçimde yüzde beşlerde kaldığını ifade etmiştir. Kuzu, mektupla oy

kullanmanın Anayasa Mahkemesince iptal edildiğini, pek çok ülkede güvenlik endişesi ile sandıkta oy kullanmanın gerçekleştirilemediğini, gümrük kapısında oy kullanmanın ise bir eziyet olduğunu söylemiştir. Devamla, Tasarının bir başka yönünün mavi kart uygulamasına yönelik düzenlemeleri içerdiğini, çifte vatandaşlık hakkı tanınmaması nedeniyle çıkma izni ile Türk vatandaşlığından çıkanların, ülkelerinde tapu alım-satım, emeklilik, çocukların takibi vs... sorunlarını çözmenin amaçlandığını belirtmiştir. Ayrıca, Tasarı ile ülkemizde eğitim gören yabancı öğrencilerin uluslararası öğrenci olarak ifade edilmesinin psikolojik anlamda soğukluğu giderecek bir düzenleme olduğuna dikkat çekmiştir.

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ; Tasarının üç ana konuya ayrıldığını; birinci bölümde yurt dışında yaşayan Türk vatandaşların oy kullanmasıyla ilgili uygulamada yaşanan sıkıntıların giderilmesinin amaçlandığını, ikinci bölümde; çifte vatandaşlık hakkı tanınmadığı için yaşadığı ülkenin vatandaşlığını seçen ve çıkma izni suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlere mavi kart verilmesi, bunlarla ilgili kütük oluşturulması ve Türkiye'ye dönük Türkiye'de yaşadıkları sorunlarını çözmelerinin, işlemleri daha rahat gerçekleştirmelerinin, hedeflendiğini, üçüncü olarak Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığının daha verimli çalışması için düzenlemelerin yer aldığını söylemiştir. Bozdağ, Tasarının pratik, sorun çözen düzenlemeler içerdiğini ifade etmiştir.

Tasarıyla ilgili olarak üyelerimiz şu görüşleri ifade etmişlerdir.

- Yurt dışında yaşayan seçmenlerin oy kullanma haklarının tam olarak sağlanamaması bir eksiklikler. Bu eksikliği giderme anlamında Tasarı olumlu değerlendirilmektedir. Ancak Dışişleri Bakanlığı ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı ve Yüksek Seçim Kurulu arasındaki rol taksimi net olmalıdır. Dışişleri Bakanlığının seçim sürecindeki fonksiyonu zayıflatılmalıdır.

- Ülkelerin demokratik olup olmadığını ortaya koyacak temel gösterge seçim kanunlarıdır. Siyasi rejimin Anayasası kadar önemlidir. Bu kanunların yurt dışında yaşayan seçmenler açısından da değeri vardır. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın oyları seçim sonuçlarını değiştirebilecek boyuttadır. Siyasi rejimin özünü ortaya koyan seçimin her aşaması için geçerli teminatlar (oyların sayılması, tutanağa geçirilmesi, diğer tutanaklarla birleştirilmesi vs) yurt dışından gelen oylar için de hüküm altına alınmalı, siyasi idarenin kontrolünde olmamalıdır. Anayasanın 79 uncu maddesi uyarınca seçimler yurt dışında da yargı organlarının denetimi altında yapılmalıdır.

- Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun teşkili yanlıştır. Diğer ilçe seçim kurulları gibi oluşturulmalıdır. Kanunda kurulması öngörülen komisyon 298 sayılı Kanun sisteminde yoktur. Sandık kurulu olarak teşkil ettirilmelidir. Oyları saymak için komisyon kurulması doğru olmaz. 298 sayılı Kanunun sisteminde ayrılınmalıdır. Tasarı ile getirilen düzenleme yıllardır uygulanarak alışkanlık elde ettiğimiz uygulamayı ortadan kaldıracak niteliktedir. Bu şekilde yasalaşırsa uygulamada sıkıntı yaşanması kaçınılmazdır.

- Tasarı ile zor bir alan düzenlenmeye çalışılmaktadır. Türk vatandaşlarının yaşadığı pek çok ülkede uygulanması söz konusudur. Dışişleri Bakanlığının işin içine katılması bu niteliğinden kaynaklanmaktadır.

Tümü üzerindeki görüşmelerden sonra, Tasarının Alt Komisyonunda değerlendirilmesi önerisi oya sunulmuş ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Alt Komisyon, Başkanlığına Elazığ Milletvekili Şuay Alpay'ı seçerek çalışmalarını tamamlamıştır.

Komisyonumuzun 15/3/2012 tarihli toplantısında Alt Komisyon raporu görüşülmüştür. Toplantımıza Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Adalet, Maliye, Dışişleri bakanlıkları ile Yüksek Seçim Kurulu, Türkiye İstatistik Kurumu, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığından yetkililer katılmışlardır.

Toplantının başında Alt Komisyon Başkanı Şuay Alpay, Alt Komisyonun Tasarı metninde yaptığı değişiklikler hakkında Komisyonu bilgilendirmiştir. Alpay, amacın yurt dışında yaşayan seçmenlerimize en yüksek düzeyde ve rahat bir şekilde oy kullandırılması olduğunu ifade ederek, uygulamada yaşanan bazı sıkıntıları gidermeye yönelik düzenlemeleri gerçekleştirdiklerini söylemiştir. Bu çerçevede Tasarının

1 inci maddesinin Dışişleri Bakanlığından görevlendirilecek personelin Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun vereceği görevleri yapacağı belirtilecek şekilde yazıldığını, komisyonların sandık kurullarına dönüştürüldüğünü, sandık kurullarının oluşumunun 298 sayılı Kanuna paralel şekilde yeniden düzenlendiğini, seçim suçlarıyla ilgili dava süresinin iki yıldan altı aya indirildiğini, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının teşkilat yapısı ile ilgili bazı değişiklikler yapıldığını, Türkiye İstatistik Kanununda yer alan Konseyin yapısının güncelleştirildiğini, geçici maddelerin ilgili kanunlarında yer alacak şekilde yazıldığını belirtmiştir.

Komisyonumuzda söz alan bazı üyelerimiz, Tasarının genel olarak ruhu ve amacına katıldıklarını ancak, yurt dışında uygulanacak oy verme yöntemlerinin belirlenmesinde somut kriterlerin getirilmesi gerektiğini, yabancı ülkedeki seçmen sayısı gözetilerek oy kullanma süresinin kısaltılmasının yanlış olacağını, temel görüşün tüm vatandaşların azami oy kullanmasının sağlanması olduğunu, seçim suçlarında dava açma ile ilgili sürenin kısaltılmasının bir af düzenlemesi niteliğinde olduğunu, mavi kartla ilgili düzenlemelerin yurt dışında yaşayan ve çifte vatandaşlık hakkından yararlanmayan vatandaşlarımız açısından sıkıntı yaratıp yaratmayacağının tartışılması gerektiğini söylemişlerdir.

Komisyonumuzda görüşlerini ifade eden bazı üyelerimiz ise, yurt dışında yaşayan seçmenlerimizin oy kullanma hakkının, seçimlerin yargı denetiminde yapılmasının ve yürütme organının otoritesinin mümkün olduğunca aza indirilmesinin demokrasinin gereği olduğunu, 298 sayılı Kanunun kendi içinde pek çok yanlış barındırdığını, değiştirilmesinin zorunluluk olduğunu, Tasarıyla Kanunun sistematüğinden uzaklaşılmasının başka sıkıntılara yol açacağını, Yüksek Seçim Kurulunun görevleri arasına Dışişleri Bakanlığı mensupları arasından en az daire başkanı seviyesinde görevlendirme yapmanın alınmasının sıkıntı doğuracağını, yabancı ülkede yaşayan seçmen sayısının fazlalığı halinde seçmenlerin kendisi için belirlenen günde ve sandıkta oy kullanmasıyla ilgili getirilen düzenlemenin oy kullanma seviyesinin daha aşağıya çekilmesine yol açacağını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra sandık kurullarının iktidarın otoritesini yansıtan anlayışla oluşturulmasının yanlış olacağını, bu kurullarda siyasi partilerin temsilinin artırılması gerektiğini, Tasarıdaki tekrarların çıkarılmasının doğru olacağını, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığında oluşturulan birimler ve kadrolaşmayı kaygıyla karşıladıklarını ifade etmişlerdir.

Bazı üyelerimiz ise, sandık kurullarının seçime katılan tüm siyasi partiler ve bağımsız adayların bildirdiği bir asıl ve bir yedek üyeden oluşmasını, mavi kart hizmetinin ücretsiz ulaşılması gereken bir kamu hizmeti olduğunu, Tasarıda geçen "başkan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak" ibarelerinin geniş ve soyut olduğunu, görev ve yetkilerin sınırlarıyla net olarak belirlenmesi gerektiğini, yurt dışı seçmenlerin bağımsız adaylara oy verme imkanının sağlanması yönündeki görüşlerini belirtmişlerdir.

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Tasarının amacının yurt dışında yaşayan vatandaşların en üst düzeyde, güvenli ve rahat oy vermelerinin temini olduğunu, Kanunun uygulanması sırasında, uygulama alanı yurt dışı olduğu için hükümlerlik yetkileri, ülkelerin yaklaşımları, bizim oy kullandırmadaki imkanlarımız nedeniyle sorun yaşanabildiğini, Dışişleri Bakanlığının sistemden çıkarılması durumunda uygulama imkanının kalmayacağını, Yüksek Seçim Kurulunun işbirliği yapacağı tek kurumun Dışişleri Bakanlığı olduğunu, Tasarı hazırlanırken Yüksek Seçim Kurulu ve ilgili tüm kurumlarla görüşülerek uygulanabilir düzenlemelerin Tasarıya yansıtıldığını, dava açma süresinin kısaltılmasıyla ilgili olarak geçmiş yıllar uygulamalarının değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Alt Komisyon metninin tümü üzerindeki görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 1 inci maddesinin görüşülmesi sırasında ihtiyaç duyulması halinde Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca Dışişleri Bakanlığı mensuplarının görevlendirilmesi imkanı olması gerektiği, Yüksek Seçim Kuruluna bu görevin verilmesinin doğru olmadığı, bu düzenleme kalacaksa Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun temsilciye vereceği her görevi partilere tebliğ etmesi, denetlenir kılınması gerektiği bazı üyelerimizce söylenmiştir. Dışişleri Bakanlığının sürecin içinde olmasının işin mahiyeti gereği olduğu, imza yetkisi olan en alt seviyedeki Dışişleri mensubunun daire başkanı olduğu cevaben belirtilmiştir. Madde Alt Komisyon metninde yer aldığı şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 2 nci maddesinin görüşülmesinde 298 sayılı Kanunun sistematığına uygun olarak sandık kurullarının oluşturulması, kamu görevlisi sayısı bire indirilerek siyasi parti temsilci sayısının artırılması, temsilci ve müşahit görevlendirilmesinin sağlanması görüşleri bazı üyelerimizce dile getirilmiştir. Madde Alt Komisyon metninde yer aldığı şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 3 ve 4 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 5 inci maddesinin görüşmelerinde, Yüksek Seçim Kurulunun öncelikle kendi bilişim alt yapısını oluşturması gerektiği, ihtiyaç halinde Dışişleri Bakanlığının bilişim alt yapısından yararlanması, bu durumun da Yüksek Seçim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde ve güvenlik sağlanarak oy kullanmayla sınırlı bir yararlanmayı içerdiği üyelerimizce ifade edilmiştir. Madde Alt Komisyon metninde yer aldığı şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 6 ncı maddesinin görüşülmesi sırasında, Yüksek Seçim Kurulunun yurt dışında oy kullanma süresini kısaltmasının yanlış olacağı, sandık kurullarında siyasi parti temsilci sayısının 298 sayılı Kanun çerçevesinde üçten beşe çıkarılması gerektiği, bürokrasinin seçim işinde canlandırılmasına, yargı yetkisinin idari makamlara devrine yol açabilecek düzenlemenin doğru olmayacağı bazı üyelerimizce söylenmiştir. Müşahit ve gözlemci bulundurma ile ilgili itirazlara cevaben mevcut uygulamanın yurt dışında da aynen sürdürüleceği, sandık kurulan ortama göre düzenleme yapılacağı ifade edilmiştir. Üyelerimizden bazıları, sandıkların muhakkak vatan toprağı sayılan yurt dışı temsilciliklere kurulması gerektiğini, "yerel makamların göstereceği mahal" ibaresinin metinden çıkarılması görüşünü belirtmişlerdir. Bu konuda son karar Yüksek Seçim Kurulunun olacaktır. Bu maddenin ikinci fıkrasında geçen "Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapılarak" ibaresi "Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak" şeklinde değiştirilerek madde, Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 7 nci maddesinin görüşülmesinde, oy vermenin 298 sayılı Kanunda açık olarak belli olduğu, tekrar yazılmasına gerek olmadığı söylenmiş, bu gerekçeyle fıkranın metinden çıkarılması önerilmiş ancak Komisyonumuzca kabul edilmemiştir. Sözlü bir önerinin kabulü ile, 298 sayılı Kanunun 94/E maddesinin yedinci fıkrasında yer alan düzenleme 87 nci maddesi ile uyumlu hale getirilmek suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir. Yapılan değişiklikle kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan resmi belgelerle de kimlik tespiti mümkün hale getirilmiştir.

Alt Komisyon metninin seçim suçlarında dava açma süresinin iki yıldan altı aya indirilmesini öngören 8 inci maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir. Bir yıla kadar hapis cezası gerektiren suçlarda sürenin altı ay olabileceği, ancak daha uzun ceza gerektiren suçlarda iki yıllık sürenin muhafaza edilmesi gerektiği madde görüşmelerinde bazı üyelerimizce ifade edilmiştir. Bu maddeyle ilgili olarak Genel Kurul görüşmelerine kadar konunun yeniden değerlendirilmesi hususunda, Komisyonumuzda genel kanaat oluşmuştur.

Alt Komisyon metninin 24 üncü maddesi kanun yazım tekniğı açısından 9 uncu madde olarak görüşülmüş ve Komisyonumuzca kabul edilmiş, sonraki madde numaraları teselsül ettirilmiştir.

Alt Komisyon metninin doğumla Türk vatandaşı olup da, çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların alt soylarına verilmesi öngörülen mavi kartla ilgili Değerli Kağıtlar Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu ve Türk Vatandaşlığı Kanununda değişiklik getiren düzenlemeleri içeren 9 uncu maddesi 10, 10 uncu maddesi 11, 11 inci maddesi 12, 12 nci maddesi 13, 13 üncü maddesi 14 ve 14 üncü maddesi 15 olarak görüşülmüş ve Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 15 inci maddesi 16 ncı madde olarak görüşülmüş ve Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Verilen bir önerenin kabulü ile Alt Komisyon metnine 17 nci madde eklenmiş, sonraki madde numaraları teselsül ettirilmiştir. Bu madde ile 5978 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının "b" bendindeki "faaliyetleri" ibaresinden sonra gelmek üzere, madde metninde yer alan "destek" kavramının mahiyetini açıklamaya yönelik olarak "idari, mali veya hibe esaslı olarak" ibareleri eklenmiştir.

Alt Komisyon metninin 16 ncı maddesi 18, 17 nci maddesi 19, 18 inci maddesi 20, 19 uncu maddesi 21, 20 nci maddesi 22, 21 inci maddesi 23 üncü madde olarak görüşülmüş ve Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin kadroları düzenleyen 22 nci maddesi 24 üncü madde olarak görüşülmüş ve Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 25 inci maddesi ile 5978 sayılı Kanuna eklenen Geçici 2 nci madde Komisyonumuzca kabul edilmiş ve sonraki madde numaraları teselsül ettirilmiştir.

Alt Komisyon metninin 23 üncü maddesi 26 ncı madde olarak görüşülmüştür. Türkiye İstatistik Kanununda yer alan Konseyin yapısı yeniden düzenlenmektedir. Bu Madde ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, Konseyde yer alan kamu kurumlarının bazılarının yapısının ve adının değişmesi ve uygulama esnasında Konseyde bulunmayan bazı kamu kurumları ile bazı meslek kuruluşlarının Konseyde bulunmalarının yararlı olacağı gerekçesiyle bu düzenleme yapılmıştır. Madde Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon Metninin yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 26 ve 27 nci maddeleri 27 ve 28 inci madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon Metninin tümü ve Komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesi oya sunulmuş ve Komisyonumuzca kabul edilmiştir. İktüzüğün 45 inci maddesi çerçevesinde Genel Kurulda Komisyonumuzu temsil etmek üzere Elazığ Milletvekili Şuay Alpay, İstanbul Milletvekili Belma Satır ve Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in özel sözcü olarak seçilmesi oya sunulmuş ve Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Mustafa Şentop</i>	<i>İsmet Su</i>
İstanbul	İstanbul	Bursa
Kâtip	Üye	Üye
<i>Fatoş Gürkan</i>	<i>Uğur Bayraktutan</i>	<i>Semiha Öyüş</i>
Adana	Artvin	Aydın
	(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Canan Candemir Çelik</i>	<i>İdris Şahin</i>	<i>Şuay Alpay</i>
Bursa	Çankırı	Elazığ
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Adem Yeşildal</i>	<i>Sinan Oğan</i>	<i>Ali Özgündüz</i>
Hatay	Iğdır	İstanbul
	(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Ercan Cengiz
İstanbul
(İmzada bulunamadı,
muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Rıza Mahmut Türmen
İzmir
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Faruk Bal
Konya
(Muhalifim,
muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Fatih Çifci
Van

Üye
Mihrimah Belma Satır
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Atilla Kart
Konya
(Muhalifim,
muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Hilmi Bilgin
Sivas

Üye
Yusuf Başer
Yozgat
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ali Aşlık
İzmir

Üye
Ayşe Türkmenoğlu
Konya

Üye
Yahya Akman
Şanlıurfa

MUHALEFET ŞERHİ

Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair, Kanun tasarısına genel olarak Yurtdışında bulunan vatandaşlarımızın ülkemizde yapılacak olan seçimlerde oy kullanmalarının kolaylaştırılması ve bir anlamda siyasal katılımın en üst düzeyde kullanılması ve bunun yanında Türk Vatandaşlığı Kanunundan kaynaklanan sorunların giderilmesi açısından genel olarak bir diyeceğimiz bulunmamakla beraber aşağıda belirtmiş olduğumuz kısımlar açısından muhalefet şerhimiz vardır.

Tasarının 5. Maddesinde 298 sayılı Kanunun 94-a maddesinin 1. Fıkrasında belirtilen değişikliğe ilişkin olarak, Yurtdışı seçmenlerinin oy kullanmasında sandık, gümrük kapılarında oy kullanma veya elektronik oylama yöntemlerinin birlikte veya ayrı ayrı uygulanmasına, seçim türüne ve yabancı ülkenin durumuna göre, Dışişleri Bakanlığının görüşleri alınarak Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir ibaresi yer almaktadır. Burada soyut bir durum söz konusudur. Yabancı Ülkenin durumuna ibaresi genel ve soyut bir ifadedir. Bu konuda Kanun metninde boşluk vardır.

Yine aynı tasarının 6. Maddesinde getirilen ve 298 sayılı Kanunun 94/c Maddesini düzenleyen Fıkra (ancak yabancı ülkedeki seçmen sayısı gözetilerek oy kullanma süresi Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca kısaltılabilir) Fıkrası oy kullanma hakkının kullanılması açısından bir (1) oyun bile önemli ve kutsal olduğu, Seçim Kanununun ve Anayasanın ilgili maddelerine açık aykırılık teşkil etmektedir. Burada kullanılan ölçüt de her zaman subjektif değerlendirmelere açık olabilir.

Yine aynı madde de Yurtdışı İlçe Seçim Kurulu; Sandık kurulu bir Başkan, bir Kamu görevlisi üye ve son Milletvekilliği Genel Seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan 3 Siyasi Partinin bildirdikleri isimlerden oluşur hükmü yer almaktadır. Bu Fıkra gerekiirse Kamu görevlisi üyeyi çıkartarak üç (3) olan Siyasi Parti üyesini beş (5) olarak yapabiliriz.

Tasarının 6.maddesi: Muhalefet şerhinde yer alan görüşlere ek olarak: Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun ve Yurt Dışı Sandık Kurullarının oluşumlarında 298 sayılı Kanunun genel sistematiğinden ayrı düzenlemeler getirilmiş olması, her şeyden önce Kanun yapım tekniği açısından bütünlük ve sisteme aykırılık teşkil edeceği gibi uygulamada ortaya çıkacak farklılıklar hem siyasi partilerin algılamalarını hem yerleşik kararların yorumlarını olumsuz etkileyecektir. Bu sebeple İlçe Seçim Kurullarının 219 S.K. 19. maddesinde ve Sandık Kurullarının da 23. maddesinde belirtilen biçimde oluşturulmaları bize göre zorunludur. Ayrıca özellikle son seçimlerde olabildiğince geniş sayıda siyasi parti üye, temsilci ve müşahitlerinin seçim sürecine katılmalarının son derece olumlu katkılar yaptığı açıktır.

Sandık Kurullarında sandık başı işlemlerini takip etmek üzere siyasi partilerin yine 298 S.K. 25. maddesine göre birer müşahit görevlendirebilecekleri de tasarının 6. maddesine eklenmelidir. Keza aynı Kanunun 17. maddesinde düzenlenmiş olan ve siyasi partilerin İlçe Seçim Kurullarında birer temsilci bulundurabileceklerine ilişkin düzenlemenin, yurt dışı ilçe Seçim Kurulu için de geçerli olduğu tasarının 6. maddesinde mutlaka belirtilmelidir. Esasen temsilci ve müşahit bulundurma imkanı tüm dünya ülkeleri göz önüne alındığında sandık kurulu üyesi bulunduramayacak siyasi partiler açısından diğer siyasi partilerin müşahitlerinin, çok önemli bir denetleme ve gözetim işlevi görecekleri açıktır.

Yurt dışı ilçe seçim kurulunun oluşumunda siyasi parti katılımının artırılması halinde tasarının 2. maddesinde düzenlenen Yasanın 20/A maddesinin 11. fıkrasında da benzer değişiklik yapılmalıdır.

Tasarının 6. maddesinde belirtilen 30 gün sürecek oy verme işlemi, sandık güvenliğini ciddi olarak sıkıntıya sokacak nitelikte uzun bir süredir. Mevcut Yasada gümrük kapıları için belirlenen 45 günlük süre, böyle bir sıkıntı yaratmamıştır. Çünkü gümrük kapıları sınırları içerisinde sandıkların kurulduğu alanlar zaten son derece güvenli ve güvenilirli bölgelerdir. Ancak yurt dışında hangi ortamda ve mekanda kurulacağı belirsiz sandıklar için 30 günlük oy verme süresinin her sandık için güvenli ve güvenilirli olacağını kabul etmek mümkün değildir. Bu sebeple sürenin kısaltılmasında seçim hukuku açısından

fayda olacaktır. Çünkü esas olan her seçmenin mutlaka oy kullanmasından önce, güvenli ve rahat biçimde oy kullanma imkanının tanınmış olması sağlanmalıdır. Sandığa giren her oyun girdiği gibi çıkması, seçimin temel amacıdır. Zira seçmenleri zorla sandığa getirmek öncelikle bir amaç değildir. Dolayısıyla oy verme süresi için 15 gün idealdir.

Yine tasarının 8. Maddesinde 298 sayılı Kanun 180. Maddesinin 1. Fıkrasında geçen iki (2) yıl ibaresinin altı (6) ay şeklinde değiştirilmesine ilişkin fıkraya katılmıyoruz. Çünkü bilindiği üzere Madde metninde belirtildiği gibi (Seçim suçlarından doğan Kamu davası seçimin bittiği tarihten itibaren iki (2) yıl içerisinde açılmadığı takdirde kovuşturma yapılamaz) hükmü yer almaktadır. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce Komisyonumuza gönderilen Ceza Mahkemelerine (298 sayılı seçimlerin temel hükümleri ve seçmen kütükleri hakkındaki kanun) ile ilgili açılan davalar ve sanık sayılarını gösteren bilgi de yıllar itibari ile 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 yılları rakamları gösterilmiş olmasına rağmen 2011 yılına ait bilgiler yer almamıştır. **Bu 6 aylık düzenlemenin kamu oyunda genel ve yaygın şekilde dile getirilen 12 Haziran 2011 seçimlerindeki usulsüzlüklere yönelik, kısmi bir af maddesi olduğu, bunun kişilere yönelik özel bir düzenleme olduğu şüphesi yer almaktadır. İlgili Genel Müdürlükten rakamlar alınarak yeniden inceleme yapılmasında zaruret vardır.**

Bu tasarı ile (Mavi Kart düzenlemesi getirilmektedir. Mavi Kart: Doğumla Türk Vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk Vatandaşlığı kaybedenler ve bunların 29.05.2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı kanununun 28. Maddesinde belirtilen alt soylarına verilen ve söz konusu madde de belirtilen haklarda faydalanabileceğini gösteren resmi belgeyi) ifade etmektedir. Bu durum yabancı ülkeler tarafından öğrenildiğinde kendi ülkelerinde yaşayan soydaşlarımıza Vatandaşlığı kaybettirme yoluna yol açabilir. Bu şekildeki bir durum muhatap ülkenin izleyeceği kendi ülke vatandaşlık iç mevzuatına göre bizim açımızdan olumsuzluk yaratabilir.

Yapılacak düzenlemelerde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile, Yüksek Seçim Kurulu ile birlikte Dışişleri Bakanlığı ve ilgili Ülkedeki Büyükelçiliğin yasal sorumluluğu ve koordinasyon sorumluluğu muhafaza edilmelidir. Dışişleri Bakanlığının sorumluluğu ve işlevini başka birimlere bırakacak yetki devri anlamına gelecek düzenlemelerden kaçınılmalıdır.

Bu gerekçelerle Anayasa Komisyonun **CHP**'li üyeleri olarak Kanun tasarısının ilgili maddelerine muhalif olduğumuzu belirtiriz.

Ercan Cengiz

İstanbul

Rıza Mahmut Türmen

İzmir

Atilla Kart

Konya

Ali Özgündüz

İstanbul

Uğur Bayraktutan

Artvin

MUHALEFET ŞERHİ

Anayasa Komisyonunda görüşülen Kanun Tasarısı; **Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın oy kullanmalarının önündeki engellerin kaldırılması ve vatandaşlıktan çıkan kişilerin veya çifte vatandaşlığı kabul etmeyen ülkelerde yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarının giderilmesi** olmak üzere iki ayrı konuda düzenleme getirmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi her iki konuya yapıcı ve yol gösterici bir anlayış ile yaklaşmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin gerek Anayasa komisyonunda ve gerekse Tali Komisyonlarda ileri sürdüğü itirazların ve değişiklik tekliflerinin amacı, Tasarının demokratik değerlere, Anayasaya ve 298 Sayılı Kanuna uygun hale getirilmesi gagesini taşımaktadır.

İleri sürdüğümüz değişiklik tekliflerinin ve itirazların bir kısmı kabul görmüş, Tasarının kanun yazım tekniğine uygun olmayan ibareleri düzeltilmiş, 298 Sayılı Kanunun sistematiğine uygun olmayan yurt içinde ve yurt dışında görev yapacak Komisyonlar Sandık Kuruluna dönüştürülmüştür.

Anayasa Komisyonunda kabul edilen Kanun Tasarısına aşağıda belirtilen sebeplerle muhalifiz.

I- Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında

Kanun hakkında düşüncelerimiz:

1. Tasarının 1. maddesi ile düzenlenen 298 Sayılı Kanunun 14 maddesinin 1. fıkrasının 14. bendinde yer alan **ihtiyaç görülmesi halinde** ve **en az daire başkanı** ibareleri tasarı metninde fazlalıktır.

20 den fazla ülkede yoğun miktarda yaşayan vatandaşımızın oy kullanmasına ilişkin iş ve işlemlerinde Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun Dışişleri Bakanlığının bürokratlarından yararlanması zarureti ve böyle bir ihtiyacın varlığı tabiidir.

Görevlendirmenin **en az daire başkanı** ile sınırlandırılması ortaya çıkacak ihtiyaca göre daha alt kademede görevlendirme imkânını ortadan kaldırmaktadır.

Bu sebeple **ihtiyaç görülmesi halinde** ve **en az daire başkanı** ibarelerinin metinden çıkarılması gerekir.

Dışişleri Bakanlığı dâhil olmak üzere seçim işlerinde kamu çalışanlarını görevlendirme yetkisi zaten 298 Sayılı Kanunun 31. Maddesi gereğince ilçe seçim kurullarının uhdesindedir.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu da aynı madde hükmü gereğince bu yetkiye sahiptir.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun bu yetkisinin **en az daire başkanı ibaresi ile sınırlandırılarak Yüksek Seçim Kuruluna devredilmesi** yanlıştır.

Bu madde hükmü ile Dışişleri Bakanlığının en az daire başkanı düzeyinde bir mensubuna **özel bir görev** verileceği intibamı oluşmaktadır.

Kanun ile özel bir görev halinde verilen **görevin** ve kullanacak **yetkinin** sınırlarının da kanunla belirlenmesi gerekir.

Tasarıda **“Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun verdiği görevler”** ibaresi dışında görev ve yetki ile ilgili her hangi bir açıklık bulunmamaktadır.

Anayasa komisyonunda yapılan müzakereler sırasında görevlendirilecek kişinin Türkiye'nin yabancı ülkelerde bulunan elçilik ve konsoloslukları ile yazışmalar yapacağı ifade edilmiştir.

Bunun anlamı Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun seçimle ilgili emir ve talimatlarının muhataplarına ulaştırılmasında ara bir bürokratik kademe oluşturulmaktadır.

Tasarıya göre, bu kademede görev alacak kişi iktidar partisinin siyasi sorumluluğunda bulunan idare memurudur ve yapacağı iş ve işlemlerin denetimi hakkında hiçbir hüküm bulunmamaktadır.

Bu durum hem bir hukuki belirsizlik ve hem de siyasi güvensizlik kaynağıdır.

Aynı zamanda, seçim işlerinin yargı organlarının gözetim ve denetimi altında yapılacağına ilişkin Anayasanın 79. maddesine açıkça aykırıdır.

Anayasa Komisyonunda bu kişilere verilecek görevlerin siyasi partilerin genel merkezlerine tebliğ edilmesi yönündeki düşüncemizin ret edilmesi ise seçimlerin dürüstlüğü ilkesinin ihlali edilebileceği kaygısını güçlendirmektedir.

2. Tasarının 2. maddesi ile düzenlenen 298 Sayılı Kanunun 20/A maddesinin 3. fıkrasında arkası kendi mührüyle mühürlenmiş oy zarflarını ibaresi yer almaktadır.

Yaklaşık 5 milyon zarfın teker teker elle mühürlenmesi anlamına gelen bu ibarenin çıkarılarak yerine, **sol köşesi YSK ve sağ üst köşesi Yurt Dışı ilçe seçim kurulu amblemi basılı oy zarflarını** şeklinde değiştirilerek zaman ve iş gücünden tasarruf edilmesi ve mühürleme sırasında mürekkep buluşması sebebiyle oy zarflarının ve oyların iptali riskinin önlenmesi gerekir.

3. Tasarının 2. maddesi ile düzenlenen, 298 Sayılı Kanunun 20/A maddesinin 11. fıkrasında yer alan; bir başkan, bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili seçiminde en çok oyu alan üç siyasi partinin bildirdiği bir asil bir yedek üyeden oluşan yeteri kadar sandık kurulu kurmak ibaresi seçim kanunlarının genel sistematığına aykırıdır.

Sandık kurulları başkan ve üyelerinin ne şekilde belirleneceği 298 Sayılı Kanunun 22 ve 23 üncü maddelerinde yer almaktadır.

Buna göre, Sandık kurulunda en çok oyu alan 5 siyasi partinin üyelerinin yer alması gerekmektedir.

Sandık kurulu başkan ve üyelerinin belirlenmesinde yasanın 22 ve 23 üncü maddeleri yeterlidir.

Yurt dışı oylarının sayımı için oluşturulacak sandık kurullarının yapısı için ayrıca bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmamaktadır.

4. Tasarının 5. maddesi ile düzenlenen 298 Sayılı Kanunun 20/A maddesinde “Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin oy kullanmalarına yönelik iş ve işlemlerde, Dışişleri Bakanlığının bilişim alt yapısından faydalanılabilir. Dışişleri Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği usul ve esaslar doğrultusunda, kullanılacak olan bilişim alt yapısının oluşturulması ve güvenliği için gerekli tedbirleri alır hükmü yer almaktadır.

Anayasanın 79. maddesine göre seçimler yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Hal böyle iken YSK kendi bilişim ağını kurmak yerine Dışişleri Bakanlığının bilişim sistemini kullanması kamuoyunda var olan **elektronik hile kaygısını** artırır.

Bu nedenle yukarıdaki cümlenin tasarı metninden çıkarılması veya **Yüksek Seçim Kurulunda görev yapan siyasi parti temsilcilerinin izleme, süreci inceleme ve gözleme imkânına kavuşturulması** gerekmektedir.

5. Tasarının 6. Maddesi ile düzenlenen 298 Sayılı Kanunun 95/C maddesinin 9. fıkrasında, Sandık kurulu bir başkan, bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili seçiminde en çok oyu alan üç siyasi partinin bildirdiği bir asil bir yedek üyeden oluşur ve aynı usulle yedek üye seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik memurlar arasından seçilecek üye ile doldurulur. Sandık kurulu başkan ve üye seçimleri, yurt dışında sandığın kurulacağı yerde görevli memurlar ve seçmenler arasından yapılır hükmü yer almaktadır.

Sandık kurulları başkan ve üyelerinin ne şekilde belirleneceği 298 sayılı kanunun 22 ve 23 üncü maddelerinde yer almaktadır.

Buna göre, Sandık kurullarında en çok oyu alan 5 siyasi partinin üyelerinin bulunması gerekmektedir.

Sandık kurulu başkan ve üyelerinin belirlenmesinde yasanın 22 ve 23. maddeleri yeterlidir.

Yurt dışında kullanılan oylarının sayımı için 298 sayılı Seçim Kanununun genel sistematığına aykırı olarak, ayrıca sandık kurullarının yapısını değiştirmeye ihtiyaç bulunmamaktadır.

6. Tasarının 6. maddesi ile 298 Sayılı Kanunun 94/C maddesinin 1. fıkrasının sonuna eklenen **belirlenen günde oyu kullanmaya gelmeyen seçmenlerin son 10 günde oylarını kullanmalarına** imkân veren düzenleme yabancı ülkelerin kamu güvenliğini gerekçe göstererek oy kullanılmasını engelleyebilecek niteliktedir.

Milliyetçi Hareket Partisi, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın oy kullanabilmeleri için olabildiğince geniş imkâna kavuşturulmasından yanadır.

Bununla birlikte vatandaşlarımızın oy kullanacağı ülkelerin ortaya koyduğu sınırlamalar dikkate alındığında bu hükmün varlığı o ülkelerin itirazlarına ve muhtemelen son on gün hiç oy kullandırılmaması gibi bir sonucu doğurabilir endişesindeyiz.

Özellikle Almanya oy kullanacak seçmenlerin sayısını ve süresini bilmek istediğini Türkiye'ye verdiği nota ile ifade etmiştir. Eklenen bu cümle ile son on gün içinde oy kullanacak seçmen sayısı bilinemeceğinden ortaya çıkacak diplomatik sorun bu süre içinde oy kullanılmasını engelleyebilir.

Bu durumda yurt dışı seçmen iradesi yeterince sandığa yansıtılamaz.

7. Tasarının 6. Maddesi ile düzenlenen 298 Sayılı Kanunun 94/C maddesinin 3. fıkrasında, **Hangi yurt dışı temsilciliğinde ve mahalde sandık kurulacağı, sandık kurullarının hangi görevlilerden oluşturulacağı, Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Bu belirlemeye göre; Sandık Kurulu Başkan ve üyelerinin seçimi Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca yapılır** ifadesi bulunmaktadır.

Sandık kurullarının başkan ve üyelerinin belirlenmesi görev ve yetkisi ilçe seçim kurullarının uhdesindedir.

Bu kural iktidar Partisinin kamu gücünü kullanarak sandık kurulu başkan ve üyeleri marifetiyle seçmen iradesini etkilememesi, seçim sonuçlarını değiştirmemesi amacı ile ve gerçek demokrasinin gereği olarak ihdas edilmiştir.

12 Eylül darbecileri bile bu demokrasi gereğine uymuş, sandık kurullarının teşkilinde iktidarın gücünü seçim kurullarının içine sokmamış, yaptıkları Anayasanın 79. maddesinde seçimlerin yargı organlarının denetim ve gözetimi altında yapılması ilkesini kabul etmişlerdir.

Bu düzenleme ile; **bürokratik oligarşiden** şikâyet ederek iktidara gelen ve on yıllık iktidarı süresince bürokrasiyi tahakkümü altına alan, yargıyı siyasallaştıran AKP yarattığı bu gücü seçim sonuçlarını etkilemek amacı ile kullanmak istemektedir.

İktidar Partisi bu amaçla, sandık kurullarının teşkil etme görevi ve yetkisini Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun yetkisinin esaslı kısmı elinden almakta, **sandık kurulunun hangi görevlilerden oluşturulacağı Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir** ibaresi ile YSK'na ve Dışişleri Bakanlığına devretmekte, YSK'nun iradesini de Dışişleri Bakanlığına bağlamaktadır.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ise **bu belirlemeye göre sandık kurulu başkan ve üyelerinin seçimini yapar** ifadesi ile pişmiş aşı sofraya servis yapma **yani garsonluk görevi** verilmektedir.

Bu düzenlemenin açık anlamı, Anayasanın 79 ve 298 Sayılı Kanunun 22 ve 23. maddeleri gereği münhasıran yargı organlarına ait olan denetim ve gözetim yetkisi ve görevi kısmen Dışişleri Bakanlığına devredilmektedir.

İktidar Partisi bununla yetinmemektedir.

Seçime giren **beş** siyasi partinin sandık kurulunda üye buldurması gerekirken bu sayıyı **üç** düşürmekte, sandık kuruluna Dışişleri Bakanlığının iradesi ile belirlenecek memur üyelerin etkinliği artırmakta, böylece İktidar Partisi şikâyet ettiği **bürokratik oligarşinin gücünü**, şimdi, seçim sonuçlarını etkilemek amacıyla kullanmak istemektedir.

İktidar Partisinin oyları ile bu madde kanunlaşır ise **ileri demokrasi yerine Ortadoğu tipi seçim sonuçlarının ilan edileceği günlere Türkiye'nin hazır olması gerekir.**

8. Tasarının 6. Maddesi ile düzenlenen 298 Sayılı Kanunun 94/C maddesinin 8. fıkrasında, yurt dışında oy verme şekli düzenlenmiştir.

298 S. K. 88. maddesinden itibaren açıkça ve ayrıntılı bir şekilde tespit etmiştir.

Oy verme şeklinin yurt içinde ve yurt dışında ve gümrük kapılarında olmak üzere üç farklı düzenlemeyi gerektirecek hiçbir sebep bulunmamaktadır.

Uygulamada farklı anlamaya ve kargaşaya yol açabilecek ve 298 S. K. 88. ve devamındaki maddeler ile çelişkili bu maddenin metinden çıkarılması gerekir.

9. Tasarının 6. Maddesi ile düzenlenen 298 Sayılı Kanunun 94/C maddesinin 9. fıkrasında, **Her dış temsilcilikte oyları saklamak ve ağız mühürlü oy torbalarını Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenecek yöntemlerle Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere; o yer misyon şefi veya en kıdemlinin başkanlığında, o temsilcilikte görevli bir memur üye ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin bildirdikleri isimlerden oluşturulan sandık kurulu, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca kurulur ve aynı usulle yedek üyeler seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik memurlar arasından seçilecek üye ile doldurulur** hükmü bulunmaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun yetkilerini idareye devreden, seçimlerde yarışan siyasi partileri seçim işlerinde dışlayan, siyasi partiler yerine yürütmenin emrindeki memurlara seçim yaptıran bir anlayışın ürünü olan bu hüküm Anayasanın 79. maddesine ve 298 Sayılı Kanunun özüne ve sistematiğine aykırıdır.

Bu fıkrada sandık kurulunun teşkilinde siyasi partiler üye bildirmediği **takdirde eksikliğin yurt dışı seçmenleri yerine memurlar ile doldurulması** Tasarının bürokratik oligarşiyi seçim işlerinde kullanmak amacı ile hazırlandığının başka bir delili olarak karşımıza çıkmaktadır.

10. Tasarının 7. maddesi ile 298 Sayılı Kanunun 94/E maddesinin 7. fıkrasında gümrük kapılarında oy verme şekli düzenlenmiştir.

Oy verme şekli 298 S.K. 86. maddesinden itibaren ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Bu maddelerde belirlenen usul ve esaslar gümrük kapılarında da aynen uygulanabilir.

Aynı kanunda yurt içinde, yurt dışında ve gümrük kapılarında olmak üzere üç ayrı oy verme şeklinin yaratılması uygulamada kargaşa dışında hiçbir işe yaramayacaktır.

Uygulamada farklı anlamaya ve kargaşaya yol açabilecek ve 298 S. K. 88 ve devamındaki maddeler ile çelişkili bu maddenin metinden çıkarılması gerekir.

Ayrıca;

Gümrük Kapısı Seçim Kurulu ve Sandık Kurullarının yapısı hakkında 298 sayılı yasada bu kurulların nasıl oluşturulacağına dair bir açıklık bulunmamakta, Kanunun 94/E maddesinin 4. fıkrasında üyelerinin ve yedeklerinin sayısı ile hangi görevlilerden teşkil edileceği Yüksek Seçim Kurulunca önceden belirlenir hükmü bulunmaktadır.

Yüksek Seçim Kurulu gümrük kapılarında ilçe seçim kurulu olarak görev yapan bu seçim organını 298 Sayılı Kanunun mantığına ve sistematiğine aykırı olarak memur ve sadece en çok oy alan 2 partinin üyelerinden oluşturmaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun 298 Sayılı Kanuna aykırı bu uygulamasının 298 Sayılı Kanuna uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

11. Alt komisyon görüşmeleri sırasında Tasarıya eklenen 8. Madde örtülü bir aftır.

Alt komisyonda Anayasa Komisyonunda yeterince görüşülmemiştir.

Bu madde ile 12 Haziran 2011 tarihinden itibaren 6 ay içinde davası açılmamış seçim suçlarını işleyenlerin için örtülü af getirilmektedir.

Tasarı ile bir taraftan haklarında dava açılmamış kişiler ile aynı suçtan mahkûm olanlar ve cezaların çekenler arasında **eşitsizlik** diğer taraftan daha az cezayı gerektiren suçları işleyenler ile daha ağır cezayı gerektiren suçları işleyenler arasında **adaletsizlik** yaratılmaktadır. Ayrıca seçim suçları çok çeşitlidir. Aynı seçimi kaybettiği için silahlı guruplar halinde sandığı kaçıran, yakan bu nedenle seçimlerin iki, üç defa yenilenmesine sebep olan kişiler bulunmaktadır. Bu derecede vahim sonuçları doğuranlara getirilecek af örtülü de olsa **kamu vicdanında ciddi bir yara açacak ve o ölçüde eleştirilecektir.**

II- Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Düzenlemeler Hakkında Görüşlerimiz

1. Milliyetçi Hareket Partisi yurt dışında yaşayan ve dünyanın dört bir tarafına dağılmış hayat mücadelesi veren insanlarımızın sorunlarına çözüm bulunması, bunların yaşadıkları ülkelerde karşılaştıkları ekonomik ve sosyal sorunların çözülmesi, milli ve manevi değerlerle bağlarının güçlendirilmesi ve Türkiye ile ilişkilerinde her türlü sorunlarının giderilmesi amacını taşımaktadır.

Bu amaç doğrultusunda Milliyetçi Hareket Partisi daha yoğun bir şekilde Avrupa’da yaşayan vatandaşlarımızı, akraba topluluklarımızı, izin olarak Türk vatandaşlığından ayrılanları ve bunların alt soylarını, Avrupa Türklüğü olarak değerlendirmektedir.

2. Tasarıyla ihdas edilen Mavi Kart uygulaması yurt dışında yaşayan ve buldukları ülkenin vatandaşlığına geçen kişilerin ve altsoylarının Türkiye ile bağlarının devam ettirilmesi ve onların haklarının korunmasını amacını taşımaktadır.

Bu gurupta yer alan ve özellikle çifte vatandaşlığı kabul etmeyen Almanya ve Avusturya gibi ülkelerde yaşayanlar bir yandan Türkiye’deki ekonomik ve sosyal haklarını kullanmakta hukuki zorluklar ile karşılaşmakta, diğer yanda ise buldukları ülkelerin mevzuatı sebebiyle zor duruma düşmektedirler.

3. Milliyetçi Hareket Partisi her iki soruna da çözüm bulunabilmesi amacı ile Tasarıya destek vermekte ve olgunlaştırılması için gerek Anayasa Komisyonunda ve gerekse Tali Komisyonlarda uygun tekliflerini sunmuş, Meclis Genel Kurulundaki görüşmelerde de katkıda bulunmaya devam edecektir.

4. Tasarının Anayasa Komisyonu’nda görüşülmesi sırasında Avrupa Türklüğünün seçme hakkının yanı sıra seçilme hakkının da bulunmasına dair talebi MHP tarafından dile getirilmiştir.

Bu talep elbette mevcut Anayasa ve seçim mevzuatımız ileri sürülerek yeterince değerlendirilememiştir.

MHP en azından bu talebin siyasi partilerce tartışılması, olgunlaştırılması ve seçme hakkı tanınan bu guruba seçilme hakkının kullanılmasında; siyasi partilerin pozitif ayrımcılık yapması görüşünü ifade etmektedir.

5. Anayasa Komisyonu görüşmelerinde yurt dışında yaşayan kişilerin dile getirdikleri Türkiye’de borçlanma suretiyle emekli olma ve yine Türkiye’de yabancından yabancıya otomobil satışı gibi sorunlara çözüm bulunamamış ve Sayın Bakan bu konuda tatmin edici cevabı verememiştir.

6. Bu düzenleme ile Mavi Kart alacak olan vatandaşlarımızın yabancı devletlerin mevzuatı ile o devletin vatandaşlığını kaybetme riski karşısında alınabilecek tedbirler konusunda açıklık bulunmamaktadır.

Tasarının Genel Kurul müzakerelerinde Mavi Kart sahibi olacak kişilerin karşılarına çıkabilecek sorunlara karşı korunması açısından olgunlaştırılması gerektiğini düşünmekteyiz.

7. Tasarıyla Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve görevleri hakkında bazı değişiklikler öngörülmektedir. Bu değişiklikler ile ilgili kuruma yeni kadrolar ve yeni başkanlıklar ihdas edilmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarını daha yakından irdeleyecek ve çözüm üretecek her türlü girişim desteklenecek olmakla beraber Tasarının bu amaca hizmet etmek yerine Devlet içinde kadrolaşma amacını taşıdığı endişesindeyiz.

Her şeyden önce mesele bir bütün olarak ele alınmamış, bu bütünlük içinde Devlet organları aynı amaç etrafında organize edilmemiştir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının, özellikle, bu alanda çalışan TİKA, Yunus Emre Vakfı ve Dışişleri Bakanlığı gibi kuruluşlar arasında amaca uygun bir görev paylaşımı yapılamamış, işbirliği yapacağı alanlar netleştirilmemiştir.

Yurt dışında yaşayan kişiler ile ilgili kurum ve kuruluşlar birbirlerinin görev alanına girmekte ya da birine verilen görev diğerine tekraren verilmektedir.

Bu durum görev ve yetki çatışmasının yanı sıra çözüm bekleyen sorunu ortada bırakmakta, önemli miktarda kaynak israfına sebep olmaktadır.

8. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı çalışmalarında yanlı bir tutum sergilemektedir. Yurt dışındaki vatandaşlarımız arasında siyasi görüşlerine göre ayırıcılık yapılmaktadır.

9. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı personel alımlarında ehliyet ve liyakat esasına göre değil, siyasi düşünceleri önceliğe alınarak gerçekleştirilmektedir. Aynı zihniyet ile ihdas edilen kadroların doldurulacağı endişesini taşımaktayız.

Bu sebeplerle Milliyetçi Hareket Partisinin Tasarımın yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın seçme haklarını, izin alarak vatandaşlıktan ayrılan kişilerin ve bunların alt soyları ile akraba topluluklarımızın sorunlarını çözmeye yeterli olmayacağı düşüncesini ve görüşünü saygıyla sunarız.

Faruk Bal
Konya

Sinan Oğan
İğdır

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

SEÇİMLERİN TEMEL HÜKÜMLERİ VE SEÇMEN KÜTÜKLERİ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına (13) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (14) numaralı bent (15) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

"14. Yurt dışı seçim iş ve işlemlerinde seçim takvimi süresince Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu bünyesinde görev yapmak üzere, ihtiyaç görülmesi halinde, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak bu Bakanlık mensupları arasından en az daire başkanı seviyesinde görevlendirme yapmak."

MADDE 2- 298 sayılı Kanuna 20 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 20/A maddesi eklenmiştir.

"MADDE 20/A- Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

1. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı vatandaşların oy kullanmalarıyla ilgili seçim iş ve işlemlerinin düzenle yürütülmesini sağlamak ve gereken bütün tedbirleri almak,

2. Yurt dışı sandık kurullarını ve komisyonlarını kurmak,

3. Oy pusulaları ile arkası kendi mührüyle mühürlenmiş oy zarflarını ve diğer seçim araç ve gereçlerini oy verme işleminin başlayacağı günden en geç yedi gün önce Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla ilgili yurt dışı temsilciliklerinde hazır bulunacak şekilde göndermek veya gerekli görülmesi halinde oy sandığı, oy verme kabinleri gibi araçların mahallinden teminini Dışişleri Bakanlığından istemek,

4. Yurt dışı sandık kurullarının ve komisyonlarının işlemlerine ve kararlarına karşı yapılan itiraz ve şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak,

5. Yurt dışı sandık kurulu başkanlıklarınca seçim iş ve işlemleri hakkında sorulacak hususları derhal cevaplandırmak,

6. Yurt dışı seçmen kütüğüne, askı süresinde doğrudan ya da konsolosluklar aracılığıyla yapılacak itirazları sonuçlandırmak, verilecek kararları Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne göndermek ve bu kararlara uygun gerekli kayıt ve düzeltme işlemlerini yaptırmak,

7. Yerleşim yeri adresi yurt dışında olup da, yurt dışı seçmen kütüğünün askı süresi içinde herhangi bir nedenle yurt içerisinde bulunan seçmenlerin, yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlarının yapılması için doğrudan ya da ilçe seçim kurulları aracılığıyla iletilen adres beyan formlarını onaylayarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne göndermek,

8. Askerlikten terhis olanlardan yurt dışı seçmen kütüğünde kaydı bulunmayanlar ile kısıtlılık hali sona erenlerin, doğrudan ya da ilçe seçim kurulları aracılığıyla iletilen başvurularını kabul etmek ve yurt dışı seçmen kütüğüne kaydını sağlamak,

9. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı olmakla beraber, (izinli olsalar bile) silah altında bulunan erler, erbaşlar ve askeri öğrenciler ile kesinleşmiş mahkeme kararı ile kısıtlanan seçmenlerin yurt dışı seçmen kütüğündeki kayıtlarının dondurulmasına karar vermek,

10. Yurt dışı seçmen kütüğüne yazılması için askı süresi içinde yapılan başvuruların kütüğe kaydedilmesine karar verildiği halde, kesinleşen yurt dışı seçmen kütüğünde ismi yer almayan seçmenlerin, yurt dışı seçmen kütüğünün kesinleşmesine bakılmaksızın kütüğe ilave edilmelerine karar vermek ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne göndermek,

11. Yurt dışından ağız mühürlü olarak gelen oy torbalarını genel esaslara uygun bir şekilde yurt içerisinde oy verme süresi bittikten sonra; bir başkan, bir memur üye ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin bildirdikleri isimlerden oluşturulacak yeteri kadar sayım komisyonu kurmak suretiyle denetimi altında açtırarak sayım ve dökümünü yaptırmak, tutanak tutturmak ve birleştirme işlemlerini yapmak, ayrıca geçici gümrük kapısı seçim kurullarından gelen sonuçları birleştirmek ve Ankara İl Seçim Kuruluna iletmek,

12. Kanunlarla kendisine verilen başkaca görevleri yapmak."

MADDE 3- 298 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin başlığı "Yurt dışı seçmen kütüğü ve seçmen listeleri" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yurt dışı seçmen listeleri, yurt dışında sandık kurulmasına karar verilen temsilciliklerin görev çevreleri gözetilerek ve yurt dışı seçmen kütüğü esas alınarak Yüksek Seçim Kurulunca elektronik ortamda oluşturulur ve ilan edilir."

MADDE 4- 298 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine "Ancak" ibaresinden sonra gelmek üzere "yurt dışında belirlenen mahallere, gümrüklere," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 298 sayılı Kanunun 94/A maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yurt dışı seçmenlerin oy kullanmasında; sandık, gümrük kapılarında oy kullanma veya elektronik oylama yöntemlerinin birlikte veya ayrı uygulanmasına, seçim türüne ve yabancı ülkenin durumuna göre, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin oy kullanmalarına yönelik iş ve işlemlerde, Dışişleri Bakanlığının bilişim alt yapısından faydalanılabilir. Dışişleri Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği usul ve esaslar doğrultusunda, kullanılacak olan bilişim alt yapısının oluşturulması ve güvenliği için gerekli tedbirleri alır."

MADDE 6- 298 sayılı Kanunun 94/C maddesinin birinci, ikinci, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı bulunan seçmenler, yurt dışı temsilciliklerimizde ve ihtiyaç duyulması halinde yerel makamların uygun göreceği diğer yerlerde kurulacak seçim sandıklarında seçimin yapılacağı günün kırkbeş gün öncesinden başlamak üzere, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde düzenlenen oy verme gün takvimine göre, seçim gününden önceki yedinci gün saat 17.00'a kadar oy kullanabilirler. Ancak, yabancı ülkedeki seçmen sayısı gözetilerek oy kullanma gün süresi, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak kısaltılabilir. Oy kullanma saatleri mahalli saat ile 08.00-17.00 arasındadır. Yabancı ülkenin durumu gözönünde tutularak seçmenlerin hangi yurt dışı temsilciliğinde tatil günleri dahil yirmidört saat, hangilerinde daha az süre ile oy kullanabileceğine, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir ve alınan bu karar elektronik ortamda ilan edilir. Yabancı ülkede yaşayan seçmen sayısının fazlalığı halinde, her seçmenin kendisi için belirlenen günde ve sandıkta oy kullanmasına da karar verilebilir.

Hangi yurt dışı temsilciliğinde ve mahalde sandık kurulacağı, sandık kurulunun hangi görevlilerden oluşturulacağı Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Bu belirlemeye göre; sandık kurulu başkan ve üyelerinin seçimi Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca yapılır. Sandık kurulu bir başkan, bir memur üye ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin bildirdikleri isimlerden oluşur ve aynı usulle yedek üye seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik memurlar arasından seçilecek üye ile doldurulur. Sandık kurulu başkan ve üye seçimleri, yurt dışında sandığın kurulacağı yerde görevli memurlar ve seçmenler arasından yapılır."

"Yüksek Seçim Kurulu, özel olarak imal ettirdiği oy pusulası ile özel renkte bastırılmış oy zarflarını Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna gönderir. Yurt dışında kullanılacak olan oy sandıkları, oy kullanma kabinleri ve diğer oy kullanma araçlarının ebatları dâhil tüm özellikleri ile bir sandıkta oy kullanacak seçmen sayısı, yabancı ülkenin durumu gözönünde tutularak, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulu tarafından farklı olarak belirlenebilir.

Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden diğer yöntemlerle oy kullanıp kullanmadığını kontrol eder. Oy kullanmadığı anlaşılan seçmen, sandık kurulu mührüyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfıyla "Evet" veya "Tercih" yazılı mührü olarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer. Oyunu kullanan seçmene çizelgede isminin bulunduğu yer imzalatılır.

Sandık kurulları tarafından her gün oy verme süresinin bitim saati olan 17.00'da veya başka bir bitim saati belirlenmişse bu saatte, bu Kanunda belirtilen usullere göre sandık açılır. Çıkan oy zarfları açılmadan adedi, oy kullanan seçmen miktarı ve bunların birbirine uygunluğu bir tutanakla tespit edilir.

Her dış temsilcilikte oyları saklamak ve ağzı mühürlü oy torbalarını Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenecek yöntemlerle Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere; o yer misyon şefi veya en kıdemlinin başkanlığında, o temsilcilikte görevli bir memur üye ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin bildirdikleri isimlerden oluşturulacak komisyon, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca kurulur ve aynı usulle yedek üyeler seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik memurlar arasından seçilecek üye ile doldurulur."

"Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca, yurt içerisinde oy verme süresi bittikten sonra, yurt dışından ağzı mühürlü olarak gelen oy torbaları, genel esaslara uygun bir şekilde, denetimi altında, sayım komisyonlarına açtırılarak sayım ve dökümü yaptırılır ve tutanak altına aldırılır. Bu tutanaklar esas alınarak birleştirme işlemlerine ilişkin tutanak düzenlenir ve sonuçlar Ankara İl Seçim Kuruluna iletilir. Ayrıca geçici gümrük kapısı seçim kurullarından gelen geçici birleştirme tutanağındaki sonuçlar kendi içerisinde birleştirilir ve bu sonuçlar Ankara İl Seçim Kuruluna iletilir. Ankara İl Seçim Kurulunca da yurt dışı sandıklarından gelen sonuçlar ile gümrük kapılarından gelen sonuçlar birleştirilir ve düzenlenen tutanak en seri vasıtayla Yüksek Seçim Kuruluna gönderilir."

MADDE 7- 298 sayılı Kanununun 94/E maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yetmişbeş gün" ibaresi "kırkbeş gün", üçüncü fıkrasında yer alan "yetmişbeşinci gün" ibaresi "kırkbeşinci gün" şeklinde ve yedinci ve onbirinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına "görev alacak" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili geçici gümrük kapısı" ibaresi ve onuncu fıkrasına "ilgili" ibaresinden sonra gelmek üzere "geçici gümrük kapısı" ibaresi eklenmiş, birinci fıkrasında yer alan "yurda giriş ve çıkışlarında" ibaresi ile sekizinci fıkrasının birinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

"Gümrük kapılarında seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösteren nüfus cüzdanı veya pasaportundan kimliğini tespit eder ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden, diğer yöntemlerle oy kullanıp kullanmadığını kontrol eder. Oy kullanmadığı anlaşılan seçmen, sandık kurulu mührüyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfı ile "Evet" veya "Tercih" yazılı mührü olarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer ve oy verme işlemini genel esaslara göre tamamlar."

"Seçimin yapıldığı gün saat 17.00'dan itibaren sandık ve torbalar genel esaslara uygun bir şekilde açılarak geçici gümrük kapısı seçim kurullarınca sayımı ve dökümü yapılır. Geçici gümrük kapısı seçim kurulu birleştirme tutanağı düzenlenir ve bu tutanakla birlikte seçim işlerine ait diğer evrak, varsa itiraz dilekçeleriyle birlikte, Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna en seri vasıtayla gönderilir."

MADDE 8- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa bağlı değerli kağıtlar tablosunun sonuna "15. Mavi Kart 5,00 TL" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına "Türk vatandaşları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoyları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 5490 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler (m) ve (n) bentleri olarak eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"m) Mavi Kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmi belgeyi,

n) Mavi Kartlılar Kütüğü: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoylarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,"

MADDE 11- 5490 sayılı Kanuna 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A maddesi eklenmiştir.

"Mavi Kartlıların kayıtları

MADDE 8/A- (1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde belirtilen altsoyları, Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulan Mavi Kartlılar Kütüğüne kaydedilir. Bu Kütüğe kaydedilenler, her türlü nüfus olaylarını yurt içinde nüfus müdürlüklerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere beyan etmekle yükümlüdürler."

MADDE 12- 5490 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 13- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 28- (1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoyları, bu maddede belirtilen istisnalar dışında Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Millî güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklıdır.

(2) Bu madde kapsamında bulunan kişilerin, seçme ve seçilme, muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları ile askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü yoktur. Bu kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup, bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabidirler.

(3) Bu madde kapsamında bulunan kişiler, bir kadroya dayalı ve kamu hukuku rejimine tabi olarak asli ve sürekli kamu hizmeti görevlerinde bulunamazlar. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarında işçi, geçici veya sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilirler.

(4) Bakanlar Kurulu gerekli görmesi halinde üçüncü dereceden itibaren hangi dereceye kadar olan altsoyların bu maddede tanınan haklardan faydalanabileceğini belirleyebilir.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanacak olan altsoy, üstsoy ile soy bağımlı belgelendirmesi şarttır.

(6) Bu madde kapsamında bulunan kişilere, talepleri halinde bu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren Mavi Kart düzenlenir. Bu Kart, 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu kapsamındadır.

(7) Bu maddenin sağladığı hakların kullanılmasında Mavi Kartın ibrazı yeterlidir. Kartın ibraz edilememesi durumunda Kimlik Paylaşımı Sistemi aracılığıyla Mavi Kartlılar Kütüğünden alınacak kayıt örneği ve uyruğunda bulunulan devlet makamlarınca verilmiş kimlik bilgilerini gösteren belge ile işlem yapılır. Bu kişilerin kimlik bilgilerinde değişiklik olması durumunda uyruğunda bulunduğu devlet makamından alınmış eski ve yeni kimlik bilgilerini gösteren belgenin usulüne göre tasdik edilmiş Türkçe tercümesi ile birlikte ibrazı zorunludur.

(8) Bu madde kapsamında bulunan kişilere Bakanlığın tespit edeceği esaslar çerçevesinde kimlik numarası verilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası aranan yerlerde bu kimlik numarası kullanılır.

(9) Mavi Kartın düzenlenmesi ve dağıtılması ile Mavi Kartlılar Kütüğünün elektronik ortamda tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(10) Kamu kurum ve kuruluşları, bu madde hükümlerinin uygulanması amacıyla her türlü tedbiri alır ve gerekli düzenlemeleri yapar."

MADDE 14- 24/3/2010 tarihli ve 5978 Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir ve aynı fıkraya aşağıdaki (g) bendi eklenmiştir.

"ç) Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığı."

"f) İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı.

g) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı."

MADDE 15- 5978 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin başlığı "Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığı", aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığının" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığının" ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulunun" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulunun" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 5978 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı

MADDE 14- (1) İnsan Kaynakları Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Başkanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması ile ilgili tekliflerde bulunmak.

b) Başkanlık personelinin atama, özlük, emeklilik ve sağlık işleriyle ilgili işleri yapmak.

c) Başkanlığın eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak.

ç) Başkanlık kütüphane hizmetlerini yürütmek.

d) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek."

MADDE 17- 5978 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 14/A maddesi eklenmiştir.

"Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

MADDE 14/A- (1) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

b) Genel evrak faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

c) Başkanlık arşiv hizmetlerini yürütmek.

ç) Başkanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

d) Başkanlık projelerinin Başkanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Başkanlık otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek.

e) Başkanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

f) Başkanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak.

g) Başkanlık görev alanıyla ilgili bilgi bankalarının oluşturulmasına yönelik teknik çalışmaları yürütmek ve ortaya çıkan sistemi yönetmek.

ğ) Başkanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve veri tabanları oluşturmak.

h) Başkanlığın mevcut bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

ı) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek."

MADDE 18- 5978 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu,"

MADDE 19- 5978 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin başlığı "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu" ve aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kuruluna" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 5978 sayılı Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulu" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(7) Başkanlık, görev alanı içerisinde bulunan kişilere ihtiyaç duydukları danışmanlık, hukuk, eğitim, ulaşım desteği gibi konularda her türlü yardımda bulunabilir."

MADDE 21- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- 2017 yılına kadar milletvekili genel seçimi, cumhurbaşkanlığı seçimi ve halkoylamalarında 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 35 inci maddesindeki hükümlerle sınırlı kalınmaksızın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak veya mevcut bilgilerle Yurt Dışı Seçmen Kütüğü oluşturulabilir.

GEÇİCİ MADDE 2- Mevzuatta Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığına yapılan atıflar Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığına, Yabancı Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna yapılan atıflar ise Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna yapılmış sayılır.

MADDE 22- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 23- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**SEÇİMLERİN TEMEL HÜKÜMLERİ VE SEÇMEN KÜTÜKLERİ HAKKINDA KANUN İLE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına (13) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (14) numaralı bent (15) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

"14. Yurt dışı seçim iş ve işlemlerinde seçim takvimi süresince Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun verdiği görevleri yapmak üzere, ihtiyaç görülmesi halinde, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak bu Bakanlık mensupları arasından en az daire başkanı seviyesinde görevlendirme yapmak."

MADDE 2- 298 sayılı Kanuna 20 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 20/A maddesi eklenmiştir.

"Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 20/A- Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun, görev ve yetkileri şunlardır:

1. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı vatandaşların oy kullanmalarıyla ilgili seçim iş ve işlemlerinin düzenle yürütülmesini sağlamak ve gereken bütün tedbirleri almak.

2. Yurt dışı sandık kurullarını kurmak.

3. Oy pusulaları ile arkası kendi mührüyle mühürlenmiş oy zarflarını ve diğer seçim araç ve gereçlerini oy verme işleminin başlayacağı günden en geç beş gün önce Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla ilgili yurt dışı temsilciliklerinde hazır bulunacak şekilde göndermek veya gerekli görülmesi halinde oy sandığı, oy verme kabinleri gibi araçların mahallinden teminini Dışişleri Bakanlığından istemek.

4. Yurt dışı sandık kurullarının işlemlerine ve kararlarına karşı yapılan itiraz ve şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

5. Yurt dışı sandık kurulu başkanlıklarınca seçim iş ve işlemleri hakkında sorulacak hususları derhal cevaplandırmak.

6. Yurt dışı seçmen kütüğüne, askı süresinde doğrudan ya da konsolosluklar aracılığıyla yapılacak itirazları sonuçlandırmak, verilecek kararları Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne göndermek ve bu kararlara uygun gerekli kayıt ve düzeltme işlemlerini yaptırmak.

7. Yerleşim yeri adresi yurt dışında olup da, yurt dışı seçmen kütüğünün askı süresi içinde herhangi bir nedenle yurt içerisinde bulunan seçmenlerin, yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlarının yapılması için doğrudan ya da ilçe seçim kurulları aracılığıyla iletilen adres beyan formlarını onaylayarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne göndermek.

8. Askerlikten terhis olanlardan yurt dışı seçmen kütüğünde kaydı bulunmayanlar ile kısıtlılık hali sona erenlerin, doğrudan ya da ilçe seçim kurulları aracılığıyla iletilen başvurularını kabul etmek ve yurt dışı seçmen kütüğüne kaydını sağlamak.

9. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı olmakla beraber, (izinli olsalar bile) silah altında bulunan erler, erbaşlar ve askeri öğrenciler ile kesinleşmiş mahkeme kararı ile kısıtlanan seçmenlerin yurt dışı seçmen kütüğündeki kayıtlarının dondurulmasına karar vermek.

10. Yurt dışı seçmen kütüğüne yazılması için askı süresi içinde yapılan başvuruların kütüğe kaydedilmesine karar verildiği halde, kesinleşen yurt dışı seçmen kütüğünde ismi yer almayan seçmenlerin, yurt dışı seçmen kütüğünün kesinleşmesine bakılmaksızın kütüğe ilave edilmelerine karar vermek ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne göndermek.

11.Yurt dışından ağız mühürlü olarak gelen oy torbalarını genel esaslara uygun bir şekilde yurt içerisinde oy verme süresi bittikten sonra; bir başkan, bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili genel seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan üç siyasi partinin bildirdiği bir asil bir yedek üyeden oluşan yeterli kadar sandık kurulu kurmak suretiyle denetimi altında açtırarak sayım ve dökümünü yaptırmak, tutanak tutturmak ve birleştirme işlemlerini yapmak, ayrıca geçici gümrük kapısı seçim kurullarından gelen sonuçları birleştirmek ve Ankara İl Seçim Kuruluna iletmek.

12.Kanunlarla kendisine verilen başkaca görevleri yapmak."

MADDE 3- 298 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin başlığı "Yurt dışı seçmen kütüğü ve seçmen listeleri" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yurt dışı seçmen listeleri, yurt dışında sandık kurulmasına karar verilen temsilciliklerin görev çevreleri gözetilerek ve yurt dışı seçmen kütüğü esas alınarak Yüksek Seçim Kurulunca oluşturulur ve elektronik ortamda ilan edilir."

MADDE 4- 298 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine "ancak" ibaresinden sonra gelmek üzere "yurt dışında belirlenen mahallere, gümrüklere," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 298 sayılı Kanunun 94/A maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yurt dışı seçmenlerin oy kullanmasında; sandık, gümrük kapılarında oy kullanma veya elektronik oylama yöntemlerinin birlikte veya ayrı ayrı uygulanmasına, seçim türüne ve yabancı ülkenin durumuna göre, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir. Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin oy kullanmalarına yönelik iş ve işlemlerde, Dışişleri Bakanlığının bilişim alt yapısından faydalanılabilir. Dışişleri Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği usul ve esaslar doğrultusunda, kullanılacak olan bilişim alt yapısının oluşturulması ve güvenliği için gerekli tedbirleri alır."

MADDE 6- 298 sayılı Kanunun 94/C maddesinin birinci, ikinci, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı bulunan seçmenler, yurt dışı temsilciliklerimizde ve ihtiyaç duyulması halinde yerel makamların uygun göreceği diğer yerlerde kurulacak seçim sandıklarında seçimin yapılacağı günün kırkbeş gün öncesinden başlamak üzere, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde düzenlenen oy verme gün takvimine göre, seçim gününden önceki beşinci gün saat 17.00'a kadar oy kullanabilirler. Ancak, yabancı ülkedeki seçmen sayısı gözetilerek oy kullanma gün süresi, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca kısaltılabilir. Oy kullanma saatleri mahalli saat ile 08.00-17.00 arasıdır. Yabancı ülkenin durumu gözönünde tutularak seçmenlerin hangi yurt dışı temsilciliğinde tatil günleri dahil yirmidört saat, hangilerinde daha az süre ile oy kullanabileceğine, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir ve alınan bu karar elektronik ortamda ilan edilir. Yabancı ülkede yaşayan seçmen sayısının fazlalığı halinde; Yüksek Seçim Kurulu, oy kullanmanın başladığı tarihten itibaren 30 gün boyunca her seçmenin kendisi için belirlenen günlerde ve sandıkta, bu süre içinde oy kullanamayan seçmenlerin ise yabancı ülke için belirlenen son oy verme gününden önceki 10 gün içinde belirlenen sandıkta oy kullanmalarını sağlar.

Hangi yurt dışı temsilciliğinde ve mahalde sandık kurulacağı, sandık kurulunun hangi görevlilerden oluşturulacağı Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Bu belirlemeye göre; sandık kurulu başkan ve üyelerinin seçimi Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca yapılır. Sandık kurulu bir başkan, bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili genel seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan üç siyasi partinin bildirdikleri birer isimden oluşur ve aynı usulle yedek üye seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik kamu görevlileri veya seçmenler arasından seçilecek üye ile doldurulur. Sandık kurulu başkan ve üye seçimleri, yurt dışında öncelikle sandığın kurulacağı yerde görevli kamu görevlisi ve seçmenler arasından yapılır.

Yüksek Seçim Kurulu, özel olarak imal ettirdiği oy pusulası ile özel renkte bastırılmış oy zarflarını Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna gönderir. Yurt dışında kullanılacak olan oy sandıkları, oy kullanma kabinleri ve diğer oy kullanma araçlarının ebatları dâhil tüm özellikleri ile bir sandıkta oy kullanacak seçmen sayısı, yabancı ülkenin durumu gözönünde tutularak, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Seçim Kurulu tarafından farklı olarak belirlenebilir.

Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden diğer yöntemlerle oy kullanıp kullanmadığını kontrol eder. Oy kullanmadığı anlaşılan seçmen, sandık kurulu mühürleyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfıyla "Evet" veya "Tercih" yazılı mührü alarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer. Oyunu kullanan seçmene çizelgede isminin bulunduğu yer imzalatılır.

Sandık kurulları tarafından her gün oy verme süresinin bitim saati olan 17.00'da veya başka bir bitim saati belirlenmişse bu saatte, bu Kanunda belirtilen usullere göre sandık açılır. Çıkan oy zarfları açılmadan adedi, oy kullanan seçmen miktarı ve bunların birbirine uygunluğu bir tutanakla tespit edilir.

Her dış temsilcilikte oyları saklamak ve ağzı mühürlü oy torbalarını Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenecek yöntemlerle Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere; o yer misyon şefi veya en kıdemlinin başkanlığında, o temsilcilikte görevli bir kamu görevlisi üye ve son milletvekili genel seçiminde Türkiye genelinde en çok oy alan üç siyasi partinin bildirdikleri isimlerden oluşturulan sandık kurulu, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca kurulur ve aynı usulle yedek üyeler seçilir. Siyasi partiler üye bildirmez ise eksiklik kamu görevlileri arasından seçilecek üye ile doldurulur.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunca, Yurt içerisinde oy verme süresi bittikten sonra, yurt dışından ağzı mühürlü olarak gelen oy torbaları, genel esaslara uygun bir şekilde, Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun denetimi altında, sandık kurullarına açtırılarak sayım ve dökümü yaptırılır ve tutanak altına aldırılır. Bu tutanaklar esas alınarak birleştirme işlemlerine ilişkin tutanak düzenlenir ve sonuçlar Ankara İl Seçim Kuruluna iletilir. Ayrıca geçici gümrük kapısı seçim kurullarından gelen geçici birleştirme tutanağındaki sonuçlar kendi içerisinde birleştirilir ve bu sonuçlar Ankara İl Seçim Kuruluna iletilir. Ankara İl Seçim Kurulunca da yurt dışı sandıklarından gelen sonuçlar ile gümrük kapılarından gelen sonuçlar birleştirilir ve düzenlenen tutanak en seri vasıtayla Yüksek Seçim Kuruluna gönderilir."

MADDE 7- 298 sayılı Kanununun 94/E maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yetmişbeş gün" ibaresi "kırkbeş gün", üçüncü fıkrasında yer alan "yetmişbeşinci gün" ibaresi "kırkbeşinci gün" şeklinde ve yedinci ve onbirinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına "görev alacak" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili geçici gümrük kapısı" ibaresi ve onuncu fıkrasına "ilgili" ibaresinden sonra gelmek üzere "geçici gümrük kapısı" ibaresi eklenmiş, birinci fıkrasında yer alan "yurda giriş ve çıkışlarında" ibaresi ile sekizinci fıkrasının birinci cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

"Gümrük kapılarında seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösteren nüfus hüviyet cüzdanı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan resmi belgeler veya pasaportundan kimliğini tespit eder ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden, diğer yöntemlerle oy kullanıp kullanmadığını kontrol eder. Oy kullanmadığı anlaşılan seçmen, sandık kurulu mühürleyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfı ile "Evet" veya "Tercih" yazılı mührü alarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer ve oy verme işlemini genel esaslara göre tamamlar."

"Seçimin yapıldığı gün saat 17.00'dan itibaren sandık ve torbalar genel esaslara uygun bir şekilde açılarak geçici gümrük kapısı seçim kurullarınca sayımı ve dökümü yapılır. Geçici gümrük kapısı seçim kurulu birleştirme tutanağı düzenlenir ve bu tutanakla birlikte seçim işlerine ait diğer evrak, varsa itiraz dilekçeleriyle birlikte, Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna en seri vasıtayla gönderilir."

MADDE 8- 298 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "iki yıl" ibaresi "altı ay" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 298 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici Madde 23 eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 23- 31/12/2016 son tarih olmak üzere milletvekili genel seçimi, cumhurbaşkanlığı seçimi ve halkoylamalarında 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 35 inci maddesindeki hükümlerle sınırlı kalınmaksızın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak veya mevcut bilgilerle Yurt Dışı Seçmen Kütüğü oluşturulabilir.

MADDE 10- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa bağlı değerli kağıtlar tablosunun sonuna "15. Mavi Kart 5,00 TL" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına "Türk vatandaşları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoyları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 5490 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler (m) ve (n) bentleri olarak eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"m) Mavi Kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmi belgeyi,

n) Mavi Kartlılar Kütüğü: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoylarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,"

MADDE 13- 5490 sayılı Kanuna 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A maddesi eklenmiştir.

"Mavi Kartlıların kayıtları

MADDE 8/A- (1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde belirtilen altsoyları, Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulan Mavi Kartlılar Kütüğüne kaydedilir. Bu Kütüğe kaydedilenler, her türlü nüfus olaylarını yurt içinde nüfus müdürlüklerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere beyan etmekle yükümlüdürler."

MADDE 14- 5490 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 28- (1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoyları, bu maddede belirtilen istisnalar dışında Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Millî güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklıdır.

(2) Bu madde kapsamında bulunan kişilerin, seçme ve seçilme, muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları ile askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü yoktur. Bu kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup, bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabidirler.

(3) Bu madde kapsamında bulunan kişiler, bir kadroya dayalı ve kamu hukuku rejimine tabi olarak asli ve sürekli kamu hizmeti görevlerinde bulunamazlar. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarında işçi, geçici veya sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilirler.

(4) Bakanlar Kurulu gerekli görmesi halinde üçüncü dereceden itibaren hangi dereceye kadar olan altsoyların bu maddede tanınan haklardan faydalanabileceğini belirleyebilir.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanacak olan altsoyun, üstsoyu ile soy bağıını belgelendirmesi şarttır.

(6) Bu madde kapsamında bulunan kişilere, talepleri halinde bu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren Mavi Kart düzenlenir. Bu Kart, 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu kapsamındadır.

(7) Bu maddenin sağladığı hakların kullanılmasında Mavi Kartın ibrazı yeterlidir. Kartın ibraz edilememesi durumunda Kimlik Paylaşımı Sistemi aracılığıyla Mavi Kartlılar Kütüğünden alınacak kayıt örneği ve uyruğunda bulunulan devlet makamlarınca verilmiş kimlik bilgilerini gösteren belge ile işlem yapılır. Bu kişilerin kimlik bilgilerinde değişiklik olması durumunda uyruğunda bulunduğu devlet makamından alınmış eski ve yeni kimlik bilgilerini gösteren belgenin usulüne göre tasdik edilmiş Türkçe tercümesi ile birlikte ibrazı zorunludur.

(8) Bu madde kapsamında bulunan kişilere Bakanlığın tespit edeceği esaslar çerçevesinde kimlik numarası verilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası aranan yerlerde bu kimlik numarası kullanılır.

(9) Mavi Kartın düzenlenmesi ve dağıtılması ile Mavi Kartlılar Kütüğünün elektronik ortamda tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(10) Kamu kurum ve kuruluşları, bu madde hükümlerinin uygulanması amacıyla her türlü tedbiri alır ve gerekli düzenlemeleri yapar."

MADDE 16- 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (g) ve (ğ) bentleri eklenmiştir.

"ç) Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığı.

f) İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı.

g) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı.

ğ) Bilgi İşlem Daire Başkanlığı"

MADDE 17- 5978 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "faaliyetleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "idari, mali veya hibe esaslı olarak" ibareleri eklenmiştir.

MADDE 18- 5978 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin başlığı "Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığı", aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığının" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığının" ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulunun" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulunun" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 5978 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı

MADDE 14- (1) İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Başkanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması ile ilgili tekliflerde bulunmak.

b) Başkanlık personelinin atama, özlük, emeklilik ve sağlık işleriyle ilgili işleri yapmak.

c) Başkanlığın eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak.

ç) Başkanlık kütüphane hizmetlerini yürütmek.

d) Başkanlığın görev alanı ile ilgili diğer kamu kurumları ve kişilere yönelik sürekli eğitim merkezi bünyesinde ilgili daire başkanlıkları ile koordineli olarak eğitim programları düzenlemek.

e) Eğitim materyalleri hazırlamak veya hazırlatmak.

f) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek."

MADDE 20- 5978 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 14/A ve 14/B maddeleri eklenmiştir.

"Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

MADDE 14/A- (1) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

b) Genel evrak faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

c) Başkanlık arşiv hizmetlerini yürütmek.

ç) Başkanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

d) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek."

"Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

MADDE 14/B- (1) Bilgi İşlem Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Başkanlık projelerinin Başkanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Başkanlık otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek.

b) Başkanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

c) Başkanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak.

ç) Başkanlık görev alanıyla ilgili bilgi bankalarının oluşturulmasına yönelik teknik çalışmaları yürütmek ve ortaya çıkan sistemi yönetmek.

d) Başkanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve veri tabanları oluşturmak.

e) Başkanlığın mevcut bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

f) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak."

MADDE 21- 5978 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu,"

MADDE 22- 5978 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin başlığı "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu" ve aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kuruluna" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 23- 5978 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan "Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kurulu" ibaresi "Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu" şeklinde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki altıncı fıkra eklenmiş ve sonraki fıkra teselsül ettirilmiştir.

"(6) Başkanlık, görev alanı içerisinde bulunan kişilere ihtiyaç duydukları danışmanlık, hukuk, eğitim, ulaşım desteği gibi konularda ilgili kamu kurumlarıyla işbirliği yaparak her türlü yardımda bulunabilir."

MADDE 24- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına ait bölümüne,

Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 5978 sayılı Kanuna eklenmiştir.

MADDE 25- 5978 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici Madde 2 eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2- (1) Mevzuatta Yabancı Öğrenciler Daire Başkanlığına yapılan atıflar Uluslararası Öğrenciler Daire Başkanlığına, Yabancı Öğrenci Değerlendirme Kuruluna yapılan atıflar Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kuruluna yapılmış sayılır.

(2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığında, görev unvanı değişen daire başkanlıklarında daire başkanı unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona ermiş sayılır. Bu madde uyarınca görevi sona erenler ekli (2) sayılı listede ihdas edilen başkanlık müşaviri kadrolarına halen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılırlar. Bu madde uyarınca ihdas edilen Başkanlık Müşaviri kadroları, herhangi bir sebeple boşalması hâlinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu madde uyarınca atanmış sayılan personele, yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda almış oldukları sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutar), her türlü zam ve tazminatlar, makam tazminatı, görev tazminatı, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarı (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); atanmış sayıldıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutar), her türlü zam ve tazminatlar, makam tazminatı, görev tazminatı, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece farklılık giderilinceye kadar herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir."

MADDE 26- 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Konsey; Bakanlık müsteşarları, Hazine Müsteşarı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı, Gelir İdaresi Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı, Devlet Personel Başkanı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı, Yükseköğretim Kurulunca farklı ana bilim dallarında görev yapanlar arasından seçilecek üç öğretim üyesi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Başkanı, Vergi Konseyi Başkanı, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı, istatistik alanında faaliyet gösteren ve en fazla öğretim elemanı üyeye sahip sivil toplum kuruluşunun başkanı, istatistikî sonuçlar içeren araştırma faaliyetleri yürüten gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerinin üye olduğu en fazla üyeye sahip sivil toplum kuruluşunun başkanından oluşur. Konsey üyeleri, toplantılara katılamamaları hâlinde, yerlerine yetkilendirilmiş birer temsilci görevlendirirler."

MADDE 27- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 28- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>KADRO</u> <u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST</u> <u>KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Daire Başkanı	1	1	1
TH	Mühendis	7	4	4
TH	Mühendis	5	1	1
TH	Mühendis	3	1	1
	TOPLAM		<u>7</u>	<u>7</u>

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	KADRO	SERBEST	TOPLAM
		DERECESİ	KADRO ADEDİ	
GİH	Daire Başkanı	1	2	2
GİH	VHKİ	9	3	3
GİH	VHKİ	7	2	2
TH	Mühendis	7	4	4
TH	Mühendis	5	1	1
TH	Mühendis	3	1	1
	TOPLAM		13	13

(2) SAYILI LİSTE

KURUM: YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI
TEŞKİLAT: MERKEZ

SINIFI	UNVANI	KADRO	SERBEST	TOPLAM
		DERECESİ	KADRO ADEDİ	
GİH	Başkanlık Müşaviri	1	2	2
	TOPLAM		2	2

